श्री यशोपिश्यश्च श्रेन ग्रंथभाणा हाहासाहेल, लापनगर. होन: ०२७८-२४२५३२२

30

आ अश्वास्त्रात साति

બંધારણ અને ધારાધોરણ.

鲘

अष'धः

શ્રી ગાેહેલવાડ દેશાવરી વીશાશ્રીમાળી સં. ૧૯૮૯ **ગાતિ સંમેલન.** ઇ. સ. ૧૯૩૩

ॐ अहंम

શ્રી ગોહેલવાડ વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિ ^{નુ}ં

બંધારણ અને ધારાધોરણ.

પ્રકાશક —

ગાહેલવાડ (દેશાવરી) વીશાશ્રીમાળી મહાજન વતી નગરશેઠ વનમાળીદાસ અહેચરભાઇ. પાલીતાણા.

સં. ૧૯૮૯

સને ૧૯૩૩

કીંમત રા. ૦-૩-૦

CHECKEN CONTROL

મુદ્રક:---

શેઠ દેવચંદ દામજી. આનંદ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ–ભાવનગર.

excepts

શ્રી ગાંહેલવાડ પ્રાંતમાં વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિના વસવાટ લગભગ પાંચસા ગામામાં પથરાએલા છે. આ બહાળા સમુદાયમાં જ્ઞાતિ વહેવાર એક સરખા ધારણે થઇ શકે તે માટે સં. ૧૯૫૨ માં ટાણા મુકામે ગાંહેલવાડ પ્રાંતના દરેક શહેરા અને ગામામાંથી આગેવાનાએ મળીને વિચારણાપૂર્વ ક શ્રી ગાંહેલવાડ વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિના ધારાધારણ તૈયાર કર્યા હતા, જે સં. ૧૯૫૨ ના ધારા તરીકે વર્ષાસુધી એક સરખા અમલમાં રહ્યા હતા.

આ ધારાને છવીશ વર્ષે પસાર થયા પછી સમય-સંજોગના ફેરફાર થતાં, આ ધારામાં ઘટતા સુધારા-વધારા કરવાને સં. ૧૯૭૮ માં વળા મુકામે શ્રી ગોહેલવાડ દેશાવરી વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિનું સંમેલન મેળવવામાં આવ્યું હતું, અને સમયાનુકૂળ વિચારણાપૂર્વે ધારાધારણ પસાર કરવામાં આવ્યા હતા. જે સં. ૧૯૭૯ ના ધારા તરીકે આળખાય છે.

છેલ્લા દાયકા સંકાતીયુગમાંથી પસાર થતાં મહાન સલ્તનતા અને રાષ્ટ્રાએ બહાળું પરિવર્તન અનુભવ્યું. જીવન-વ્યવહાર ઉપર પણુ તેની અસર દેખાવા લાગી. આ અરસામાં સં. ૧૯૮૮ ના આસામાસમાં શ્રી પાલીતાણા મુકામે શ્રી દેશાવરી વી. શ્રી મહાઝન કમીડી મળી હતી, તે પ્રસંગે જ્ઞાતિ ધારાધારણમાં સમયાનુકૂળ સુધારણાની અગત્ય માટે વાતચીત થઇ. અને પરીણામે આ પ્રશ્ન સાથે જ્ઞાતિસમુદાયના નીકડના હિત-સંખંધ હાવાથી દેશાવરી જ્ઞાતિ સંમેલન બાલાવવાની અગત્ય જણાતાં, શ્રી રંઘાળા વગેરે બારગામ તાલુકા મહાઝન તરફથી રંઘાળા મુકામે સંમેલન બાલાવવાને આમંત્રણ થયું અને બીજા તાલુકાએ એ તેમાં

સહાનુભૂતિ આપવાની ખંત દશોવતાં આ માગણી સ્વી-કારવામાં આવી.

આ સંમેલન ખાસ જ્ઞાતિ અંધારણુ અને ધારા-ધારણની સુધારણા માટે બાલાવવાનું હતું, તેથી તેમાં હિત-સંબંધ ધરાવનાર દરેક તાલુકા તથા તાબાનાં ગામાને, તેમજ ધંધા અર્થે દેશાવરમાં વસતા ઉત્સાહી જ્ઞાતિ ભાઇઓને પણ સંમેલનમાં ભાગ લેવાને ખબર આપવાની કાળજી રાખવામાં આવી હતી.

આ પ્રમાણે રંઘોળા મુકામે સં. ૧૯૮૯ ના વૈશાક વિદ ર ગુર્વારથી ખાસ ઉભા કરવામાં આવેલા સમીયાણામાં સંમેલનનું કામ શરૂં થયું, જેમાં વીશે તાલુકાના આગેવાન કાર્ય વાહુકા, તેમજ તાળાના ગામામાંથી અને બહારગામ રહેતા ઉત્સાહી જ્ઞાતિ ભાઇઓ મળીને પાંચસાથી વધારે પ્રતીનિધિઓની અહાળી હાજરી હતી. એટલુંજ નહિ પણુ બેંગલાર, આકાલા, પૂના, મુંબઇ, અમદાવાદ વગેરે બહારગામ વસતા જ્ઞાતિભાઇઓ અને મંડળા તરફથી, તેમજ જીનાગઢ, ધારાજી વગેરે સારાષ્ટ્રના તાલુકા મહા-ઝન તરફથી સહાનુભૂતિના માટી સંખ્યામાં તાર-પંત્રા મળ્યાહતા.

સંમેલનનું કામકાજ અઠવાડીઆ સુધી ચાલ્યું અને તેમાં સવાર, બપાર ને રાત્રીની ચાલુ બેઠકા ભરીને બંધારણ તથા ધારાધારણની એકેક કલમ વાંચી–વિચારી, છીટથી ચર્ચા કરવા પછી પસાર કરવામાં આવતી હતી. તેમજ બંધારણને અંગે બહારગામથી આવેલા સુચનાપત્રાના તારણ ઉપર યાગ્ય વિચારણા કરીને આ ધારા સર્વાનુમતે પસાર કરવામાં આવ્યા છે. અને તે સં. ૧૯૮૯ ના અશાહ શુદિ ર થી અમલમાં આવ્યા છે.

આ સંમેલનમાં જ્ઞાતિના અનુભવી, ઉત્સાહી અને કાર્યદક્ષ આગેવાનાની સંપૂર્ણ ઢાજરી હાઇને જ્ઞાતિ બંધારણ અને ધારાધારણ પસાર કરવા બાદ મજીયારા તાલુકા અને તેમનાં તાબાનાં મજી-યારાં ગામાના વહીવટની સમજણપૂર્વક ચાેખવટ કરવામાં આવી ઢતી. તેમજ તાલુકા મહાઝનના કામકાજ, ઢાક્ક–ઢકુમત તથા પત્ર વ્યવહાર માટે સ્પષ્ટ વિચારણા કરવામાં આવી હતી, જેથી **લવિ**-ષ્યમાં કામકાજની નિયમીતતા જાળવવામાં અનુકૂળતા વધરો.

આ ઉપરાંત સમગ્ર જ્ઞાતિની સંયુક્ત હકુમતના કામા લંખા-યા ન કરે, અને કાયદાનું વ્યવસ્થિત પાલન થઇ શકે તે માટે આ પ્રસંગે સ્વરાજ્યના વિશાળ ધારણે નાનામાટા દરેક તાલુકા અને તાખાનાં ગામાના પ્રતિનિધિત્વવાળી શ્રી ગાહેલવાડ દેશાવરી વીસાશ્રીમાળી મહાઝન કમીટીની ચાજના કરવામાં આવી છે, અને તેનું કાર્ય નિયમિત થઇ શકે તે માટે દેશાવરી મહાઝનની કાયમી ઓપ્રીસ ખાલવા અને દરવર્ષે કમીટીની જનરલ મીટીંગ મળે તેવા પ્રખંધ કરવામાં આવ્યા છે, જે કાયદા અને વ્યવસ્થાને સંભાળવામાં મદદગાર થઇ પડશે.

ગ્રાતિની ઉન્નતિ જળવાય અને ભાવી વિકાસ થતા રહે તે માટે આ સંમેલનમાં શ્રી ગાહેલવાડ વીશાશ્રીમાળી ગ્રાતિ હિત વર્ષક ખાતું સ્થાપવામાં આવ્યું છે. આ ખાતાના ઉદ્દેશ ગ્રાતિના આળકાને કેળવણીમાં આગળ વધવાને સગવડ આપવા, વિધવા પહેનાની આજવિકા અને સુરક્ષિતતા સાચવવા, તેમજ ગ્રાતિ ભાઇઓના વિકાસ માટે સગવડના પ્રમાણુમાં ક્ષેન ધીરવાના છે, અને તેવી સવે હકીકતથી વાકેક રહેવાને ગ્રાતિની ડીરેકટરી તૈયાર કરવાના પણ વિચાર કર્યો છે, કે જેથી આ વિશાળ ઘાળમાં પરસ્પર પરિચય વધશે અને પરિસ્થિતિથી વાકેક થતાં ગ્રાતિ વિકાસનું કાર્ય સરલ થઇ શકશે.

ગ્રાતિહિતવર્ષક ખાતાની કાર્ય વાહી એટલી વિશાળ અને આવશ્યક છે કે તેને પહેાંચી વળવાને આ ખાતાને નિયમીત પાષણ મળે તોજ કાર્યની સંગીનતા જળવાઇ શકે, તેથી સંમેલનમાં આ પ્રશ્ન ઉપર વિચાર કરવામાં આવ્યો હતો અને તેમાં છુટા હાથે સખાવત કરવાને લાગણીવાળા ભાઇઓ તૈયાર હતા. તેમજ ઘરદીઠ સાધારણની યોજના પણ રજી થઈ હતી. પરંતુ ગ્રાતિના દરેક ભાઇઓના હિત-સંખંધ ધરાવનારા આ ખાતાને નિયમીત પાષણ મળે તેવી યોજનાથી કાર્યની શરૂઆત કરવાના

વિચાર થતાં ગા. વી. શ્રી. જ્ઞાતિમાં થતાં દરેક વેવીશાળ અને લગ્ન પ્રસંગે આ ખાતાના લાગા નક્કી કરવામાં આવ્યા છે. જ્યારે કાર્ય શરૂ થવા પછી તેની જરૂરીયાતના પ્રમાણમાં આ ખાતાને પગભર બનાવવાને અનુકૂળ યાજના હાથ ધરવામાં આવશે. આ તકે જણાવવાને સંતાષ થાય છે કે આ ધારાના અમલ અશાડ શુદ્ધ ર થી કરવાના નિર્ણય થવા છતાં, આ ઠરાવ થયા ત્યારથીજ આવા શુભ પ્રસંગે જ્ઞાતિ કંડ માટે ઠરાવેલ રકમ પ્રેમપૂર્વક આપવા—લેવાની ઘણે સ્થળે શરૂઆત થઇ જવાના ખબર મળ્યા છે. એ જ્ઞાતિ ઉત્કર્ષનું ઉજવળ ભાવી સૂચવે છે.

કાઠીયાવાડમાં વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિની અહાળી વસ્તી છે. તેમાં પરસ્પર સંગઠન વધે એ વિશાળ ભાવનાને લક્ષમાં લઇને આથમણી દિશાના જ્ઞાતિવ્યવહાર ને સારાષ્ટ્રના ધારાને અનુલક્ષી ખુલ્લા મુકવામાં આવ્યા છે. જ્યારે આ વિશાળ ક્ષેત્રમાં સમાતા ગામાનું નામવાર લીસ્ટ દેશાવરી મહાઝન કમિટિમાં પસાર થયેથી અહાર પાડવામાં આવશે.

સંમેલનમાં ખંધારણ તથા ધારાધારણનું કાર્ય પુરૂં થવા પછી સંમેલન જેગી આવેલી અરજીએા અને હકીકતા રજી થઇ હતી, જેની છણવટ કરીને નીચે મુજબ નિર્ણય કરવામાં આવ્યા હતા.

૧ પાલીતાણા મહાજન માર્કત શા રતીલાલ માહનલાલ પાટડીયાએ ગાહેલવાડ—દેશાવરી જ્ઞાતિ વહેવારમાં દાખલ થવાને કરેલી અરજ રજી કરવામાં આવી. અરજદાર કેરી ઉતાર બાટાદથી આ પ્રાંતમાં વસવા આવ્યા છે અને વીશેક વર્ષથી રહે છે તેમ જણાવે છે, અને ગાહેલવાડ પ્રાંતની જ્ઞાતના ધારાધારણની જવાબદારી કખૂલ રાખે છે; પરંતુ અત્યાર પૂર્વે તેમના સંબંધ શાં વીરચંદ પાનાચંદને ત્યાં થયેલ હાવાથી એ કેસના નિર્ધય થવા બાદ આ અરજ સંબંધ દેશાવરી મહાજન કમીડીએ વિચાર કરવા તેમ ઠયું.

ર ખારા ગામથી શા દેવજી નાનજીની સહીથી દેશાવરી

જ્ઞાતિ વહેવારમાં દાખલ થવાને આવેલી અરજ રજા કરવામાં આવી. ખારા ગામ કુંડલા તાલુકાને તાંગે આવેલું છે તેથી આવી અરજ તેમના તાલુકા મહાજન માર્ક્ત આવવી જોઇએ અને તે તાલુકાની સંમતિ જોઇએ, છતાં તે પ્રમાણે થયેલ ન હાવાથી આ અરજ અપૂર્ણ છે તેમ ગણી ફાઇલ કરવામાં આવી.

3 ટાણા, દેવગાણાના મહાજન તરફથી શિહાર તાલુકા-માંથી પાતાને લગતા ગામાના અલાહેદા તાલુકા મંજુર કરવાને આવેલી અરજીઓ રજી થઇ. આ બાબતમાં તેમની દલીલ એવી હતી કે—ટાણામાં સંમેલન મળ્યું ત્યારે અમારા માટે તાલુકા રાખવાની નાંધ થઇ હતી શિહાર તાલુકાના પ્રતિનિધિઓને પૃછતાં તેમને વાંધા નથી તેમ જણાવ્યું. એટલે અરજમાં જણાવેલા ગામાની તેમાં સંમતિ છે તેની ખાત્રી માટે તેની સહીઓ માકલવાથી દેશાવરી મહાજન કમીટી તેના ઉપર વિચાર કરશે તેમ ઠરાવ્યું.

જ જેસરવાળા શા જીઠા નેમા તથા શા બેચર રામજએ પાતાના અલાહેદા તાલુકા સ્થાપી આપવા રૂબરૂ માગણી કરી, આ બાબતમાં તળ જેસરની એકમતીની સહીએ માકલવા અને પેટા ગામાના સંમતિપત્રા માકલવાથી દેશાવરી મહાજન કમીડી તેના અંગે વિચાર કરશે તેમ ઠયું.

પ વળા, ઉમરાળા તથા પછેગામ તાલુકાના મજસુ ગામાની ચાંખવટ કરવા સંખંધી હુકીકત તે પછી રજી કરવામાં આવી, મજસુ ગામાં માટે ચાલતા ધારણને લક્ષમાં લઇ ત્રણે તાલુકાએ અંદરાઅંદર સમજને ખુલાસા કરવા જણાવ્યું. અને તે પ્રમાણે વળા, ઉમરાળા તથા પછેગામ તાલુકા મહાઝને મળીને મજસુ ગામાની ચાંખવટની યાદી રજી કરી તે મંજીર કરવામાં આવી, તેમજ અત્યારપૂર્વેના મજસુ વહીવટ દરમિયાન સમઢીયાળાવાળા શા માધવજી ટીડા તથા પીપરીયાવાળા શા હઠીસંગ સંઘજના જે કેસા ઉભા છે તેના નીકાલ ત્રણે તાલુકાએ મળીને ભાદરવા

શુદિ ર સુધીમાં કરવા તેમ સૂચના કરવામાં આવી અને આ કેસમાં જે દ'ડ કરવામાં આવે તે ત્રણે તાલુકાના અત્યાર અગાઉના મજસુ ધારણે વહેંચી લેવા તેમ ઠરાવવામાં આવ્યું.

દ સંમેલનના ચાલતા પ્રસંગ દરમિયાન સુંબઇથી શ્રી સમઢીયાળા મહાઝન વતી કાર્યકતો તરીકે શા માણેકચંદ પાનાચંદ તથા તેના વતી સાહીસીટર ક્રેગીબ્લંટ અને કેરા કાંo ના નામથી સંમેલનના પ્રમુખશ્રી વિગ્ના સિરનામે જે તારા આવેલા હતા તે રજુ કરવામાં આવ્યા. આ તારાની મતલખ એવી હતી કે સમઢીયાળા મહાઝનની વતી શા. માણેકચંદ પાનાચંદના પત્રવહેન્ વાર ચીતળ અને પાલીતાણા મહાઝન સાથે ચાલુ છે. તે દરમિયાન સંમેલને આ કેસ હાથ ધરવાે નહિ. આ ક્રેસમાં સંડાવાએલ શા માણેકચંદ પાનાચંદ સમઢીયાળા (બાબરા નજીક) ના રહીશ છે અને તે હાલ રાજકાટ રહે છે. આવેલ તારા તેની ગેરહાજરીમાં તેના કાેઇ લાગતાવળગતાએ મુંબઇથી કર્યા હાેય તેમ માનવાને કારણ હતાં; છતાં તેણે પાતેજ કર્યા હાય **તા** પણ સમઢીયાળા કે તેમાં વસતી દરેક વ્યકિત ચીતળ તાલકાને જવાબદાર છે. અને ચીતળ મહાજનના કાેઇપણ ઠરાવને પાળવાને **તે** બ**ંધાએલ છે. વળી માણે**કચંદ પાનાચંદ એ વીરચંદ **પા**ના-ચંદના ભાઇ થાય છે. તે સ્થિતિમાં પાતાના ભાઇના કાયદા વિરૂદ્ધના વર્તનને ઉત્તેજન આપનારૂં પ્રચારકામ તેમણે અને <mark>તેમની અનુ</mark>મતી નીચે અત્યાર અગાઉ થયું હાેય તેમ ખહાર ં**આવેલા વાૈચરાથી જણાય છે** એટલે તે**ની** જવાબદારી વધે છે. સમઢીયાળા ગામ સરહદથી ઘણું દ્વર પડતું અને છેક હાલારને લગતું છે અને શા માણેકચંદના વસવાટ ત્યાં પણ નથી. આ સ્થિતિમાં સમઢીયાળાને ઘાળમાં રહેવા દેવું કે કેમ એ પણ એક પ્રશ્ન છે. આ સ્થિતિમાં આ કેસનાે છેવટનાે નિર્ણ્ય કરવાને ખાસ કમીટીની ચુંટણી કરવામાં આવી અને અનુકૂળ ટાઇમે પહેલી તકે આ કમીટી મળીને જે નિર્ણય કરે તે સર્વે એ મંજીર **ગ**ણવાને ઠરાવ્યું.

કમીટીમાં નીચેના સબ્યાેની ચુંટણી કરવામાં આવી.

નગરશેઠ વનમાળી બેચરભાઇ—પાશ્વીતાણા. વારા ખાંતિ-લાલ અમરચંદ —ભાવનગર. શા વનમાળી ગંભીરદાસ—મહુવા. મહેતા કરશનદાસ ગુલાબચંદ—વળા. શેઠ ડુંગરશી મુળજ— કુંડલા. શેઠ કેશવજ ઝુંઝાભાઇ—તળાજા. શા મગનલાલ ગાંડા-ભાઇ—શિહાર. મહેતા મંગળજ માણેકચંદ—અમરેલી. શા ગુલાબચંદ હેકમચંદ—રંઘાળા.

છેલ્લી ઘડીએ ખબર મળે છે કે શ્રી ચીત્તળ મહાજને શા વીરચંદ પાનાચંદની અરજ સાંભળી તેમના સંબંધ જારૂ કર્યો છે. તેમજ શા માણુકચંદ પાનાચંદની દેશાવર જોગ અરજ આપવાનું જણાવે છે તેથી ઉપરાક્ત કમિડિ મેળવવાનું માકુક રાખેલ છે.

શ્રી ભાવનગરની આપણી જ્ઞાતિ પૈકી પાંચ વર્ષ અગાઉ પારવાડના ઘરના સંખંધ જોડવાથી વિભક્ત થઇ બચેલ પક્ષના પ્રતિનિધિ તરીકે શેઠ ગીરધરભાઇ આણંદજી તથા દાશી જીવ-રાજભાઇ ઓધવજીએ સંમેલનમાં આવીને જણાવ્યું કે—અમારા પક્ષે જ્ઞાતિના વિરાધક ઠરાવા ખેંચી હીધા છે અને અમને પ્રતિનિધિ તરીકે ચુંડીને કુલ સત્તા સાથે સમાધાન માટે અહીં માકલ્યાં છે, તા અમારી પરિસ્થિતિ ખ્યાલમાં લઇને અમને સંતાષ આપશા છે, તા આશા છે. આ બાબતમાં દેશાવરી મહાજન જે નિર્ણય કરે તે અમારે કણુલ છે.

આ વિનંતિ ઉપરથી સંમેલને તેમના માટે યાગ્ય વિચારહ્યા કર્યા બાદ ઠરાવ્યું કે-જે પારવાઢાને ભાવનગરવાળાએ ભેળવ્યા છે તે અધિકાર બહારના વિષય હાઇ, તે કામને દેશાવરી મહાજન મંજીર રાખી શકતું નથી, સબખ તેને ભાવનગર તાલુકા પુરતા પણ ભાવનગરના પારવાઢપક્ષવાળા તેની સાથે વહેવાર રાખવા માગે તા તેમને તેમ કરવાની મુખત્યારી છે.

ઉપરના ઠરાવ કરીને સાથાસાથ અત્યાર અગાઉ તેમના

પક્ષ સાથે દેશાવરે મૂકેલા પ્રતિબંધ અને કન્યા લેનાર-દેનાર સામેના ઠરાવા પણ ઉદારતાથી ખેંચી લેવામાં આવ્યા હતા.

ઉપરાકત અસલ ઠરાવના દેશાવરી મહાજનને દક્તરે નાંધ લેતાં તેમાં દેશાવરી દરેક તાલુકાના પ્રતિનિધિઓની સહી લેવામાં આવી અને તે નીચે ઉપરાકત ઠરાવ અને જ્ઞાતિના ધારાધારણ દરેકે પાળવા પળાવવાની કણુલાત માટે અન્ને પ્રતિનિધિઓએ સહીએ! કરતાં સર્વત્ર આનંદ ફેલાયા હતા.

આ પ્રમાણે પાંચ વર્ષથી ચાલતા પરજ્ઞાતિના પ્રકરણનું શાંતિ સમાધાનીથી છેવટ આવતાં ભાવનગરથી વારા જુઠાભાઇ સાકરચંદ, શા. નાનચંદ કુંવરજી, શા. જાદવજી નરશી, શા. કુંવરજી નથુભાઇ, શેઠ અનાપચંદ ગાવિંદજી, શા. છાટાલાલ નાનચંદ વગેરે ભાઇએા આવ્યા હતા. અને પ્રેમમિલન થવા ખાદ સંમેલનના જમણમાં ભાગ લીધા હતા.

સંમેલન દરમિયાન જ્ઞાતિભાઇએમાં અપૂર્વ ઉત્સાહ નજરે તરી આવતા હતા, એટલુંજ નહિ પણ જ્ઞાતિના આવા અહાળા સમુદાયની ભક્તિના લાભ લેવાની ભાવનાથી નીચે પ્રમાણે જમ-ણવાર તથા ચા–નાસ્તાના સત્કાર કરવામાં આવ્યા હતા.

શ્રી સુરકાવાળા શા. કાળા ગગલ તરફથી એક ટંક જમણુ શ્રી પાલીતાણા મહાજન તરફથી એક દિવસ જમણુ

શ્રી ભાવનગર મહાજનના પ્રતિનિધિએ તરક્થી એક દિવસ જમણ

શ્રી શીંહારવાળા શા. પ્રાગજભાઇ ઝવેરચંદ તરક્થી એક દિવસનું જમણ તથા ચા નાસ્તા.

શ્રી મહુવા તથા કુંડલા મહાજનના પ્રતિનિધિએ તરફથી એક દિવસ જમણ.

શ્રી પાલીતાણાવાળા **શા**. મગનલાલ તારાચંદ તર**ક્**થી એક ટંકનું જમણ.

શ્રી વળા મહાજન તથા જસાણી તોરાચંદ વાલજી તરક્થી - એક ૮ંક જમણ.

આ ઉપરાંત શીહારવાળા શા. હીરાચંદ ગારધન, પાલીતાણા વાળા શા. પરશાતમ બેચર, માંખડકાવાળા શેઠ અમરચંદ નારણ, હાથસણીવાળા દાશી ઠાકરસી માણેકચંદ, ટાણાવાળા શેઠ દીપ-ચંદ કુશળચંદ, શ્રી ચીતળ તથા ખાખરા મહાજન, દેવગાણા-વાળા શા. ભીમજી લાલચંદ વગેરે તરફથી અકેક ટંક ચા નાસ્તા, સરખતથી સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું. જ્યારે ખાકી રહેલાં બે દિવસના જમણ અને બે ટંક ચા નાસ્તાનું શ્રી રઘાળા વગેરે ખાર ગામના મહાજનશ્રી તરફથી સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું.

સંમેલનના પ્રમુખના ભાર મારે શીરે મુકીને મને આભારી કર્યો હતા, અને વિશેષમાં માનપત્રના વિવેકથી મારી જવાબદા-રીને દ્વિગુણી વધારી હતી તે માટે આ તકે શ્રી દેશાવરી મહા-જનના તેમજ એ મેળાવડાના પ્રમુખ શ્રીમાન જીવરાજભાઇ એમિવજી દોશી B. A. LL B. એ મારા તરફ જે સદ્ભાવ દાખવ્યા હતા તે માટે દરકના ઉપકાર માનવાની તક લઉં છું.

સ્વાગતાધ્યક્ષ શેઠ ગુલાખચંદ હકમચંદ અને શ્રી રંઘાળા વગેરે ખારગામના ઉત્સાહી ભાઇએાએ સંમેલનને કરેલ આમં-ત્રણુ અને સેવાસુશ્રૂષાના સ્મરણચિન્હ તરીકે દેશાવરે માનપત્ર-ની ઉત્સાહપ્રેરક નવાજેશ કરી હતી તેના નાંધ લેતાં આનંદ થાય છે.

સંમેલનના કામકાજમાં સતત શ્રમ લઇને સલાહસુચના કરવામાં શેઠ ડુંગરશી મુળજી કુંડલાવાળા, શેઠ ખાંતિલાલ અમર- ચંદ ભાવનગરવાળા, વારા બેચરભાઇ ગાંડાભાઇ પાલીતાણાવાળા, શા. વનમાળીદાસ ગંભીર મહુવાવાળા, મહેતા કરશનદાસ ગુલા- ખર્ચંદ વળાવાળા, મહેતા મંગળજી માણુકચંદ અમરેલીવાળા, દાશી જેચંદ માણુકચંદ કુંડલાવાળા, શા. પુરૂષાત્તમ ગીગાભાઇ ભાવનગરવાળા, શેઠ કેશવજી ઝું અભાઇ તળાજવાળા વગેરે ઘણા ભાઇએ એ ખંતભરી જે કાળજી દર્શીવી છે તે માટે તેમના આભારી છે. તેમજ દરેક તાલુકા અને પેટા ગામામાંથી પધારેલા ભાઇએએ શાંતિભર્યી સહકાર આપીને કામની સરલતા કરી આપી હતી તે માટે માન ઘટે છે.

ભાજન વ્યવસ્થા તેમજ સ્વાગત સરભરામાં કામદાર ચત્ર-ભુજ વીઠલ ચમારડીવાળા તેમજ સુરકા વગેરે ખહારગામના ઉત્સાહી ભાઇઓએ, અને શેઠ ભગવાનલ લ હકમચંદ વગેરે સ્થાનિક ભાઇએ તથા ટાણેથી ખાસ સેવાભાવે આવેલ શ્રી ચંદ્રમંડળે ઉઠાવેલા શ્રમ માનપ્રદ અને અનુકરણીય હતા.

અંધારણના મુસદ્દા તૈયાર કરવા, રજી કરવા, નાંધ લેવા અને તે પ્રકાશન થતાં સુધીમાં શેઠ દેવચંદ દામજએ ખંતપૂર્વક આપેલી સેવા માટે અભિવંદન ઘટે છે.

મહાઝન કમીટીના નામા આવવામાં વખત જવાથી અને તેવા અનિવાર્ય સંયોગામાં પ્રકાશન જરા અસુરૂં થયું છે. અને શુદ્ધિ માટે કાળજી છતાં છે—ચાર સ્થળે કાનામીંડી રહી ગયેલ છે તથા લગ્નપ્રસંગે કન્યાના ખાપે નંગ આપવાને છે ચુડી લખી છે તે પછી (પાંચ લાતીદાંત) એ શખ્દા ઉમેરવા રહી ગયા છે તે સુધારી વાંચવું.

જે ખંધારણ તૈયાર કરવા પાછળ દેશાવરી મહાજનના લગભગ દરેક અગ્રગણ્ય ભાઇઓએ ખંતભર્યો શ્રમ લીધા છે તેના પાલન-પલાવન માટે ભલામણુ કરવાની ન હાય. વ્યવસ્થા-ભર્યું જ્ઞાતિ ખંધારણુ તૈયાર કરવાના અને સુવ્યવસ્થાપૂર્વક તેના અમલ કરવાના પ્રાથમિક યશ આપણા વડીલાને છે, અને તેમને પગલે અનુસરવું તે આપણી ક્રજ છે. દ્રતિજ્ઞમ્

सर्वमंगलमांगन्यं सर्वकन्याणकारणम् । प्रधानं सर्वधर्माणां जैनं जयति शासनम् ॥

જ્ઞાતિસેવક— વનમાળી <mark>અહેચરદાસ.</mark>ં

શ્રી ગોહેલવાડ વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિ _{વુ}ં

બંધારણ અને ધારાધોરણ.

મકરણ ૧ લું

બંધારણ.

- (૧) આ ધારા ગાહીલવાડ પ્રાંત (ગાહીલવાડ, કાઠિયાવાડ, ઉંડ, વાળાક, નાધેર, ધાઘાબારું વિગેરે) માં વસતા વીશાશ્રીમાળી વણીક જ્ઞાતિના છે, એટલે તે 'ગાહીલવાડ વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિના સં. ૧૯૮૯ના ધારા' એ નામે ઓળખાશે. અને તે મુકરર કરેલી સરહદમાં આવેલાં પરિશિષ્ટ A માં જણાવેલાં ગામામાં વસતા આ જ્ઞાતિ—અંધારણને જવાબદાર દરેક વિસાશ્રીમાળી વણીક જ્ઞાતિના ધરા માટે સં. ૧૯૮૯ ના અશાડ શુદિ ર થી અમલમાં આવશે.
- (ર) આ ધારા પસાર થવા અગાઉના સં. ૧૯૫૨ અને સં.૧૯૭૯ના ધારાએા અને રીવાએ જે આ ધારાના નિયમાથી વિરૂદ્ધ ન હાય તે તમામ બહાલ રાખી બાકીના તમામ રદ ગણવા

[92]

- (૩) આ ધારામાં નીચે જણાવેલા શબ્દોના નીચે મુજ<mark>ળ અર્</mark>થ કરવાે
  - (क) ' મહાજન ' એટલે દરેક ગામના વીશા-શ્રીમાળી વાણીયાની નાત સમસ્ત.
  - (स्व) ' માણસ ' અથવા 'શખ્સ' એ શબ્દમાં પુરૂષ અને સ્ત્રી **ખ**ંને વર્ગ°નાે સમાસ થાય છે.
  - (ग) 'તાલુકાે' એટલે ગાહાલવાડ વિગેરે પ્રાંતના મુખ્ય શહેર યા ગામ–જેની હકુમત નીચે આ ધારાના પાછલા ભાગમાં પહેલા પરિશિષ્ટમાં અતા-વેલાં ગામા છે તે.
  - (घ) 'વરવાળા 'એ શબ્દમાં વર, તેના માતા પિતા, ભાઇ, વાલી અને નજીકના સગાના સમાસ થાય છે.
  - (च)'કન્યાવાળા 'એ શબ્દ્રમાં કન્યા, તેના માતાપિતા, ભાઇ, વાલી અને નજીકનાં સગાંના સમાસ થાય છે.
  - (ૹ) ' વચન ' જે શબ્દ એક વચનમાં લખવામાં આવ્યા હાય તે શબ્દના અહુવચનમાં પણ સમાસ થાય છે. દર્ષાત–દીકરી–દીકરાએા, દીકરા–દીકરાએા, ભાઇ–ભાઇએા વગેરે.
  - (ज) 'કેરી ઉતાર 'એ શબ્દમાં ગાહિલવાડ પ્રાંતના સીમાડા ઉપર આવેલી કેરા નામની નદીની નક્કી કરેલી સરહદને પેલેપાર સમજવું.

- (झ)'સવેલું' એટલે વેશવાળ કરેલી કન્યા જ્ઞા-તિની રજા વિના બીજા વર સાથે પરણાવી દેવી તે.
- (ટ) 'અન્યધર્મી'એ શબ્દમાં જૈનધર્મી સિવા-યના વૈષ્ણવ તથા સ્વામીનારાયણ વિગેરે ઇતર ધર્મ પાળનારાઓના સમાસ થાય છે.
- (ઠ) ' ધુલવીંટી–પાનવીંટી અદ્દલ ' એટલે કન્યાને વરના ભાણામાં બેસાડવા નિમિત્તે આપવાના બાબ.
- (હ) 'ધાળ ' એટલે આ ધારા પાળવાને માટે અધાયેલાં ગામાના જ્ઞાતિસમૂહ.
- (૪) ગાહીલવાડ દેશાવરી સરહદમાં જેમના જ્ઞાતિ-વ્યવહાર અત્યાર અઞાઉ અમલમાં છે તેવા દરેક ઘર ગાહેલવાડ દેશાવરી વીશાશ્રીમાળી મહાજનના સભ્ય ગણાશે અને તેમનામાં જ્ઞાતિના ધારા-ધારણને અનુસરીને કન્યા લેવા-દેવા અને દરેક પ્રકારના જ્ઞાતિવહેવાર થઇ શકશે.

નાટઃ—નાકરી અથવા ધ'ધા અર્થે આ ધાળની બહારથી આવી વસેલા કાઇ પણ શખ્સ અથવા ધરના આમાં સમાવેશ થતા નથી.

(૫) ઉપરની કલમ ૪ ની નાટમાં જણાવવા પ્રમાણે આ ઘાળ બહારથી નાકરી અથવા ધ ઘા અર્થે આવી વસેલ શખ્સ અથવા ઘર વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિનું હાય, જૈનધર્મ પાળતું હાય, તેના વસવાટને દશ વર્ષ કરતાં વધારે વર્ષે પસાર થઇ ગયાં હાય, તેની રીતભાત તેમજ વ્યવહાર વર્ષ ન માટે સ્થાનિક મહાઝનને સંતાષ હાય, તે શખ્સ અથવા ઘર જે સ્થાનેથી આવી વસેલ હાય

ત્યાંના ધાળથી મુક્ત થઇ ગાહીલવાડ દેશાવરી બંધારણ અને ધારા-ધારણને વંશપરંપરા માટે જવાબદાર રહેવાને ખાત્રી આપતા હાય તા-તેવા કાઇ શખ્સ અથવા ઘર જો તેના વસવાટવાળા તાલુકા માર્કત ગાહેલવાડ દેશાવરી જ્ઞાતિ વહેવારમાં દાખલ થવાને અરજ કરે તા તેવી અરજ તે તાલુકાએ એકમતિથી દેશાવરી મહાજન કમીટી પાસે રજી કરવી; અને દેશાવરી મહાઝન કમીટીની મંજીરી મળ્યેથી તેવા શખ્સ અથવા ઘરના ગાહેલવાડ દેશાવરી વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિ સાથેના જ્ઞાતિ વહેવાર થઇ શકરો.

- (६) કાઠીયાવાડમાં આવેલા સારુઠ તથા હાલાર પાંતની સંયુક્ત સરહદમાં વસતી વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિના ઘાળ કે જે સારાષ્ટ્ર વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિઘાળના નામે ઓળખાય છે તેમણે આપણા ગાહેલવાડ દેશાવરી વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિના ઘાળ સાથે કન્યાની લેવ–દેવ કરવા, પરસ્પર જ્ઞાતિના અધારણને માન આપવા, જ્ઞાતિના ગુન્હેગારાને આશ્રય ન આપવા અને તેના અંગેના ઠરાવાના અમલ કરવાને સ્વીકાર્યું છે. સઅઅ સારાષ્ટ્ર વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિના ઘોળની મર્યાદામાં આ ધારાધારણને બાધ ન આવે તે લક્ષમાંરાખી પરસ્પર કન્યા લેવા–દેવાની છુટ આપવામાં આવે છે.
- (૭) આ ધારાનું અરાઅર પાલન થતું રહે અને રીતસર વ્યવસ્થા જળવાય તે માટેઃ—
  - (A) કાયમી વ્યવસ્થા જળવવાને આ ધારાની હદ-મર્યાદામાં આવેલાં મુખ્ય વીશ શહેરાને તાલુકાના અધિકાર આપવા આવ્યા છે. અને તેની આસપાસના

[१५]

નાના ગામાને તે તે તાલુકાની હકુમત નીચે મુકવામાં આવેલ છે.

- (B) ગાહીલવાડ દેશાવરી વીશાશ્રીમાળી મહા-જનના સંયુક્ત વહીવડ કરવાને અને તેના અંગેના કામકાજ નિયમિત સંભાળવાને આ ધારાની હદ-મર્યાદામાં આવેલા તાલુકા અને પેડા ગામાનું ખંધા-રખ્-પૂર્વ ક પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતી ગાહેલવાડ વીશાશ્રી-માળી મહાજન કમીડી સ્થાપવામાં આવે છે.
- (૮) નિયત થયેલા તાલુકા-સ્થાનિક તેમજ તેની હકુમત નીચેના તાબાના ગામામાં આ કાયદાનું નિયમિત પાલન કરશે-કરાવશે, જ્ઞાતિને લગતા જરૂરી ખબરા પહેાંચાડરા અને એ કાઇ વ્યક્તિ અગર વ્યક્તિએ આ ધારાના કાઇપણ કાનુનના ભંગ કરવા-કરાવવાનું જાણવામાં આવશે તા તેના માટે યાગ્ય તપાસ કરવા, કરાવ કરવા અને તેના અમલ કરવા-કરાવવાને તે તાલુકાના મુખ્ય ગામને સંપૂર્ણ અધિકાર છે.
- (૯) નિયત થયેલા તાલુકા પૈકી જેમાં એક કરતાં વધારે ગામાનું અગ્ર નામમાં જેડાણ કરવામાં આવ્યું હાય, તેવા તાલુકાના પેટા ગામાની હકુમત તેઓ અંદરાઅંદર સમજીને અમલ કરશે, છતાં બધા-રણની જવાબદારી દરેકની એક સરખી ગણાશે.
- (૧૦) તાબાના ગામાએ આ ધારા–ધારણના નિયમિત અમલ કરવા–કરાવવા, જ્ઞાતિને લગતા ખબ-રાેથી ત્યાંના જ્ઞાતિ સમુદાયને વાકેફ કરવા, જ્ઞાતિને લગતી સ્થાનિક જરૂરી હુકીકતા પાતાના તાલુકાને આપવા અને તેને લગતા હીસાબ–ઉધરાતની ધારણસર

૦યવસ્થા કરવાને **દ**રેક ગામે જવાબદાર આગેવાના નિયત કરવા અને તેના નાંધ તાલુકાએ રાખવા.

- (૧૧) કાઇપણ તાલુકાની સરહદમાં કાઇપણ શખ્સ કે શખ્સાએ કંઇપણ ગુન્હા કર્યા હાય અને તેને અંગે યાગ્ય સજ કરવામાં આવી હાય તા તે ખબર તે તાલુકાએ દરેક તાલુકાને, પાતાના તાબાના ગામાને તથા શ્રી ગાહેલવાડ વી. શ્રી. મહાજન કમીટીની આફિસે આપવા; અને તેવા ખબર મળ્યેથી તેના દરેક તાલુકાએ પરસ્પર અમલ કરવા તથા તેના તાબાના ગામામાં આ કરાવના અમલ માટે યાગ્ય વ્યવસ્થા કરવી તથા ગાહેલવાડ વી. શ્રી. મહાજન કમીટીએ અગત્યના ખબર હાય તે, સંબધ ધરાવતા ધાળને જાણ તથા અમલ માટે માકલવા.
- (૧૨) દેશાવરી મહાજનના કામકાજ માટે મુક-રર કરેલી ગાહીલવાડ વીશાશ્રીમાળી મહાજન કમીટીમાં તાલુકા અને પેટા ગામામાંથી નીચે પ્રમાણે એકંદર ૧૦૧ પ્રતિનિધિઓ ચુંટીને કામ લેવાનું ઠરાવવામાં આવે છે.

૧૦	પા લી તાણા	૧૦	ભાવનગર	૭ મહુવા
ય	કુંડલા ે	ય	શીહાેર	૪ વળા
3	તંળાજા	3	અમરેલી	ર ધાેધા
8	ધાેેેાધાબારૂં	२	દાડા	ર ચીતળ
	ઉમરાળા [ં]	૧	ઝાંઝમેર	૧ ખુંટવડા
ર	પછેગામ	૧	ખગસરા	૧ રધોાળા
૧	ઉના	२	સાંગાણા-કા	ામરાળ
રપ	તાખાના ગાં	મામાં ^ફ	યી ૮ કા-	-એાપશન
	_			•

૧૦૧

કલ.

નાટઃ—પ્રાથમિક ચુંટણીમાં કાઈ તાલુકાને વધારે–એાછી સંખ્યામાં પ્રતીનિધિએા ચુંટવાને ખાસ કારણ હાય તાે તેવા વધારાના નામા ખાસ કેસ તરીકે કા–એાપશનના પ્રતિનીધિ તરીકે મંજીર રાખવાં.

(૧૩) ઉપર જણાવવા પ્રમાણે દરેક તાલુકા તથા ગામડાઓએ નીમેલ મિતિ સુધીમાં પાત પાતાના પ્રતિનિધિઓ ચુંટીને દેશાવરી મહાઝનની ઓફીસે ખબર આપવા. છતાં તે પ્રમાણે વખતસર જે કાઇના પ્રતિનિધી ચુંટાઇને નહિ આવે તો તેવા ખાકી રહેલા પ્રતિનિધિઓની તથા કાે—આપશનના પ્રતિનિધિઓની ચુંટણી ચુંટાઇ આવેલા પ્રતિનિધિઓ મળીને કરશે તે મંજીર ગણાશે. આ કમીટી શ્રી ગાહેલવાડ વીશાશ્રીમાળી મહાજન કમીટી ગણાશે અને તેને ગાહેલવાડ દેશાવરી મહાજનનું દરેક કામકાજ કરવાને સંપૂર્ણ સત્તા રહેશે.

નાટ— ઉપરાક્ત દેશાવરી મહાજન કમીટીની યાજના સંપૂર્ણ તૈયાર થતાં સુધી તેના અંગે પત્રવ્ય-વહાર કરવા, ચુંટાયેલ સભ્યાની મીટીંગ ભરવા અને તેને અંગેના જરૂરી કામકાજ કરવાને સંમેલનના પ્રમુખશ્રી વનમાળીદાસ અહેચરભાઇને સત્તા આપવામાં આવે છે.

(૧૪) શ્રી ગાહેલવાડ વીશાશ્રીમાળી મહાજન કમીટીના કામકાજની નિયમિતતા સંભાળવાને માટે કાયમી એક્સિ રાખવી અને ચાલુ કામકાજ માટે કમી-ટીમાંથી એક પ્રમુખ, બે સેક્રેટરી તથા દશ સલ્યોની ચુંટણી જનરલ સભાએ કરવી; કે જે ' કાર્યવાહક કમીડી'ની હકુમત સંભાળશે.

- (૧૫) જ્ઞાતિ ધારાનું પાલન કરવા–કરાવવા અને તેને અંગે કાેઇપણ ગુન્હાે થવા પામે તાે તેના ચાેગ્ય નિકાલ કરવાને દરેક તાલુકાને પાતપાતાની હકુમત માટે સંપૂર્ણ સત્તા છે, છતાં જો કાેઇ તાલુકાએ ઉપર પ્રમાણે પાતાની હકુમતમાં લપસ્થિત થયેલા કેસાેના વખતસર નિકાલ નહિ કર્યા હાેય તાે, તેવા અકાત રહેલા કેસાેના નીકાલ દેશાવરી મહાજન કમીટી કરી શકશે અને તેમનાે નિર્ણય સર્વ માન્ય ગણાશે.
- (૧૬) જ્ઞાતિના કાઇ શખ્સ અથવા શખ્સાને કંઇ ફરીયાદ કે અરજ કરવાની હાય તા તેમણે પાતાના તાલુકા પાસે કરવી, છતાં જો તેના નીકાલ ન થઇ શક્યા હાય તા તેવી ફરીયાદ કે અરજ દેશાવરી મહાજન કમીડીને કરવી.
- (૧૭) આવા રજી થતા કેસા, અરજ–હેવાલા અને તાલુકાના અકાત કેસાના નિયમિત નીકાલ કરવાને શ્રી ગાહેલવાડ વીશાશ્રીમાળી મહાજન કમીટીની જનરલ મીટીંગ દર વર્ષે એક વખત (અનતા સુધી આસા શુક્ષમાં) મળશે અને તે આવા કેસાના નીકાલ કરશે તેમજ એાફીસના રીપાર્ટ તથા અજેટ મંજીર કરશે.

નાટ— સદરહુ દેશાવરી મહાજન કમીટી અનુક્રમે દરેક તાલુકાએ બાલાવવાની છે. આ પ્રમાણે મહાજન કમીટીને પાતાને ત્યાં બાલાવવાને ચાલતા (સં. ૧૯૮૯) વર્ષથી અનુક્રમે પાલીતાણા, અમરેલી, ભાવનગર, મહુવા, કુંડલા, તળાજા, શીહાર તથા વળા, તાલુકાએ કરેલ આમંત્રણ મંજીર રાખવામાં આવ્યાં છે, અને તે પછીના વર્ષો માટે કમીટી બાકી રહેલા તાલુકાના આમંત્રણ મંજીર રાખશે. જો કાઇ તાલુકા, નક્કી કરેલા વર્ષમાં જનરલ કમીટી બાલાવી ન શકે તેલું અણુધાર્યું સખળ કારણ ખને તા તે તાલુકાએ દેશાવરી મહાજનની ઓફિસે ખખર આપવાથી માગણીવાળા બીજા તાલુકાના ગામે જનરલ કમીટી બાલાવાશે અને એવી અડચણવાળા તાલુકામાં બીજે વર્ષે કમીટી મળશે.

- (૧૮) દેશાવરી મહાઝન કમીટી ધારાધારણને અતુ-લક્ષી આવેલી અરજ્એા અને હકીકતાના નીકાલ લાવશે. તે ઉપરાંત એ ધારાધારણની સુધારણા કરવાની જરૂર હાય અથવા કાઇ મહત્ત્વની વિચારણા કરવાની અમત્ય ઉભી થઇ હાય તા દેશાવરી મહાઝન કમીટી મળવાની મિતિથી એક મહીના અગાઉ તે હકીકતના એજન્ડા કાઢવામાં આવશે; કે જેથી તેના અંગે પ્રતિનિધિએા પાતપાતાના તાલુકાની જરૂરી સલાહ મેળવી શકે.
- (૧૯) શ્રી ગાહેલવાડ વીશાશ્રીમાળી મહાઝન કમી-ટીના પ્રતિનિધિઓ પૈકી કાઇ પણ પ્રતિનિધિના અભાવે કાઇ જગ્યા ખાલી પડે, કે ખાસ કારણસર નામના ફેરફાર કરવાની જરૂર જણાય તા તેવી ખાલી પડેલી જગ્યા તે તાલુકાએ બે માસની અંદર સુંટણી કરીને પુરાવી લેવી અને જે તેવી ખાલી પડતી જગ્યા વખતસર પુરાવામાં ગફલત થાય તા તેવી ખાલી પડેલી જગ્યા

કાર્યવાહક કમીટીએ તેના તાલુકામાંથી યાગ્ય જણાતા સભ્યને ચુંટીને પુરી દેવી.

- (२०) દેશાવરી મહાઝનની એાફિસે આવેલી અર-જીઓ સંભાળવા, પત્રવ્યવહાર કરવા, હિસાબ રાખવા, કાર્યવાહક કમીડી તથા દેશાવરી મહાઝનની જનરલ કમીડી બાલાવવાની ગાઠવણ કરવા અને તેને અંગે એજન્ડા કાઢવા વિગેરે કામા પ્રમુખશ્રીની સંમતિથી સેક્રેડરીએા સંભાળશે અને વર્ષ દરમિઆન જરૂર જણાતાં મુખ્ય એાફિસના ગામે મેનેજંગ કમીડી બાલાવશે.
- (૨૧) કાર્ય વાહક કમીટીનું કાેરમ ચાર મેં બરાેનું રહેશે. તેથી એાછા મેં બરાેની હાજરીમાં અપવાદ દાખલ પણ કામકાજનાે છેવટનાે નીકાલ થઇ શકશે નહિ.
- (२२) જ્ઞાતિની ઉજ્ઞતિના જરૂરી કામા હાથ ધરવાનું બની શકે તે માટે, 'શ્રી ગાહેલવાડ વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિ હિતવર્ધ કખાતું ' સ્થાપવામાં આવે છે. અને આ ખાતું સક્રિય કામ કરી શકે તે માટે ઠરાવવામાં આવે છે કે–
  - (क) આપણી જ્ઞાતિના કાઇ પણ વરકન્યાના વેશવાળના બાલ બાલવામાં આવે ત્યારે રા. ૧) વેશ-વાળના નાંધના લેવાય છે તે ઉપરાંત દેશાવરી જ્ઞાતિ હિતવર્ધ ક ફંડના રા. ૧) સ્થાનીક મહાઝને લેવા. તેમજ દરેક લગ્નપ્રસંગે પણ લેવાતા આબા ઉપરાંત જ્ઞાતિહિતવર્ધ કરંડમાં રા. ૫) વરવાળાના લેવા, અને તે રકમ પાતપાતાના તાલુકા મહાઝનને ત્યાં દેશા-વરી જ્ઞાતિ હિતવર્ધ ક ખાતે જમે રાખવી.

[22]

- (ख) શ્રી તાલુકા મહાઝન પાસે આવી જમે થતી જ્ઞાતિહિતવર્ધ કે ખાતાની રકમ દરેક તાલુકામહાઝને દર વર્ષે મહા વદિ ૦)) તથા અશાડ વ. ૦)) એમ એ હપ્તે દેશાવરી મહાઝનની એાફિસે માકલાવવી.
- (ग) આપણી જ્ઞાતિનું કાઇ પણ ઘર નાકરી કે ધંધા અર્થે બહારગામ વસતું હાય, અને તેમને ત્યાં વેશવાળ કે લગ્ન કરવાં પડે તા તેમને પણ આ કલમના અમલ કરવાના છે, અને તે રકમ ધારામાં જણાવવા પ્રમાણે પાતપાતાના તાલુકામહાજન માફે ત દેશાવરી જ્ઞાતિ હિતવર્ધ ક ખાતે માકલવાના છે.
- ર૩ ઉપરનું શ્રી ગાેહીલવાડ વી. શ્રી. જ્ઞાતિહિત-વર્ધ ક ખાતું એ દેશાવરી માલેક્રીનું ગણારો અને તેના ઉપયાગ નીચે મુજબ કરવામાં આવશે.
  - (क) જે ગામમાં માધ્યમિક અને ઉચ્ચ શિક્ષણની સગવડ ન હોય ત્યાંના આળકાને સાનુકૂળ શહેર કે બાર્ડાંગમાં રહેવાને અનુકૂળતા પ્રમાણે સગવડ કરી આપવી, ભણવાના સાધન અપાવવાં કે સ્કાલરશીપ આપવી.
  - (ख) વિધવા બ્હેનાને રક્ષણ મળે તે માટે તેમના કુંદું ખ તરફથી યાગ્ય વ્યવસ્થા થવાને કાયદામાં ઠરાવ્યું છે, છતાં કમનસીએ કાઇ વિધવા બ્હેનને તેવી રાહત–રક્ષણના અભાવ જણાય તાે તેના નિર્વાંદ્ધ માટે ખનતી સગવડ કરવી.
  - (ग) ફંડની છુટના પ્રમાણમાં જ્ઞાતિ ભાઇએાને માર્ગે ચડાવવાને લાેન ધીરવી.

્રા રર]

- (घ) જ્ઞાતિની ડીરેક્ટરી તૈયાર કરવી અને તે ઉપરથી જ્ઞાતિ ઉન્નતિના માર્ગની વિચારણા કરવી.
- (२४) ગાહેલવાડ દેશાવરી મહાઝન કમીટીના દરેક સભ્યાનું વાર્ષિક લવાજમ રૂપીયા પાંચ પ્રમાણે માકલવાની દરેક સ્થાનીક મહાઝને વ્યવસ્થા કરવી. આ રકમ ઓફિસ નિભાવ ખાતે વપરાશે અને એાફિસ તથા કંડના વાર્ષિક રિપાર્ટ પ્રગટ કરવામાં આવશે.
- (રપ) કાઇ ગામમાં ગચ્છ કે કત્તાના ધારણે જ્ઞાતિદાપું કે સ્થાવર જંગમ મીલ્કતના વહીવડ ચાલતા હાય, તા તેવા નાણા પ્રકરણી વહીવડની સ્વતંત્રતા ચાલતા ધારણે રાખવાને વાંધા નથી. પરંતુ જ્ઞાતિના વ્યવહારીક કામકાજ–તેવા ગચ્છ, કત્તાના આંતરા વિના નિયત થયેલા ધારણે એક દીલથી કરવાનાં છે. અને તેજ દેશાવરને માન્ય ગણાશે.
- (ર૬) કાઇ પણ ગામ કે તાલુકામાં કાઇ પણ સંચોગામાં તડ પડે, તા આ ધારાના અમલ માટે દરેક તડ સંપૂર્ણ અંશે જવાબદાર રહેશે. અને તાલુકામાં તડના આવા કિસ્સા બનવા પામે ત્યારે તાબાના ગામામાં અમલ માટે તેમની ભેગી જવાબદારી સમજવી.

પ્રકરણ બીજાું.

વેશવાળ સંખંધી

- (ર૭) વર-કન્યાનું વેશવાળ કરવાનું હાય ત્યારે જે ગામમાં વેશવાળના બાલ બાલવાના હાય તે ગામ-ના મહાઝનના એાછામાં એાછા બે આગેવાનાની હાજ-રીમાં બાલ બધ કરવા અને તેવર-કન્યાના નામ, બા-પના નામ, તેમનું વતનવગેરે હિક્કતના નાંધ મહાઝનને ચાપડે કરાવવા.
- (૨૮) વેશવાળના બાલ બાલતી વખતે મહાઝને વરવાળા પાસેથી રૂા. એક મહાઝનને ચાપડે નાંધ કર-વાના, અને રૂા. એક શ્રી ગાહેલવાડ વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિ હીતવર્ધ ક ખાતાના લેવા. એટલે કે રૂા. બે લેવા. અને તેમાંથી જ્ઞાતિ હિતવર્ધ ક ખાતાના રૂા. એક તાલુકા મહાજનને વિગત સાથે માકલાવવા.
- (ર૯) આવા વેશવાળના બાલ જે ગામમાં બાલવામાં આવે તે ગામમાં આપણી વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિના બે કરતાં આછાં ઘર હાય, તેમણે વેશવાળ પ્રસંગે લેવાના રૂા. બે તથા વર-કન્યાના નામ વિગેરની વિગત તેમના તાલુકાના મુખ્ય ગામે તુર્વ માકલાવીને તાલુકા મહા- ઝનને ચાપડે તેના નાંધ કરાવવા.
- (૩૦) આપણી જ્ઞાતિના બધારણને જવાબદાર ધરા પૈકી જે કાેઇ કુંદું બ ધંધા અર્થે બહારગામ રહેતું

[२४]

હાય અને તેમને ત્યાં કાઇ વેશવાળના બાલ બાલવા હાય તો તે ગામમાં વેશવાળ પ્રસંગે લેવા-દેવાના રીવાજ હાય તે ઉપરાંત કલમ ર૭ માં જણાવવા મુજબ રા. ર) બે વરવાળા પાસેથી લઇને તે વેશવાળમાં કન્યાવાળા જે તાલુકાના ગામના વત્નિ હાય તે તાલુકા ઉપર માકલાવી દેવા. અને તે તાલુકાને ચાપડે આવા વેશવાળના વીગતવાર નોંધ કરાવવા.

- (31) આ પ્રમાણે બહારગામ થયેલા વેશવાળના ખખર જે તાલુકાને મળે તેમણે રા. એક જમે લઇ પાતાને ચાપડે તેના નાંધ કરવા તથા તેના ખખર કન્યા તથા વર જે ગામના વતની હાય ત્યાંના મહાઝનને જણાવવા. અને ગાહીલવાડ વી. શ્રી. જ્ઞાતિ હીતવર્ધ ક ખાતાના રા. એક તે ખાતાને માકલાવવા.
- (૩૨) વેશવાળના બાેલ અધ કરવા નિમિત્તે સાકર ગાેળ કે તેવું કાંઇ પણ લાણું –બીડું કરવું –કરાવવું નહિ.
- (૩૩) વેશવાળ કર્યા પછી સમુરતાં ચડાવવા દર-મિયાનમાં વરવાળા તરફથી કન્યાને સાકર શેન્સા અઢી તથા રૂપીઆ ચાર સુધીની સુતરાઉ ચુંદડી એક તથા રૂા. એક રાૈકડા આપવા–અગર માૈકલાવવા. આ બાબ-તમાં કન્યાવાળાએ સાકર પાછી માૈકલવાની નથી.
- (૩૪) વેશવાળના એાલ અધ કરવામાં આવે ત્યારથી છ માસની અંદર વરવાળાએ વેશવાળનાં લુ-ગડાં ચડાવી દેવાં, પરંતુ જે ખાસ અડચણ આવી પડે તા તે બાબતપર ધ્યાન રાખીને અનતી રીતે વેળાસર લુગડાં ચડાવી દેવાં.

- (૩૫) આપણી જ્ઞાતિના કાઇ પણ શખ્સે પાતાની કન્યા ૪૫ વર્ષની ઉપરાંતના મરદને આપવી નહિ. તે-મજ ૪૫ વર્ષથી માેટી ઉમરના શખ્સે પરણવું નહિ. છતાં જો તેવા સંઅધ કાઇ કરશે તા તે વર–કન્યા અને તેના સહાયકા ગુન્હેગાર ગણશે.
- (૩૬) સમુરતામાં <mark>હ</mark>ુગડાં ઘરે**ણું નીચેની વિ**-ગતે કરવું—

સાડ<mark>લાે અથવા ચુંદ</mark>ડી એક, ઘાઘરાે એક રેશમી, પાેલકાં <mark>બે, તેમાં એક રેશ</mark>મી ભરેલું તથા એક સાદું.

- ઉપર પ્રમાણે લુગડાં ચાર રા. પચાસ સુધીમાં લેવાં. તેથી વધારે લેવાં–દેવાં નહિ. તે ઉપરાંત નાડી એક રેશમી, સુખડી રોર સવા પાંચ, સાકર શેર અઢી તથા રા. ચાર નીચેની વિગતે રાેકડા આપવા. (રાે. ર) જીવારના રાે. ૧) ચુંદડીને છેંડે રાે. ૧) કન્યાના હાથમાં મળીને કુલ રાે. ચાર.) આ ઉપરાંત વરવાળાએ માે જેણાંના રાે. બેથી ચાર સુધી આપવા. તેથી વધારે આપવા–લેવા નહિ.
- (કલ) ઘરેણામાં ચુડી એ મઢેલી આપવી અને એકંદર વેશવાળ કર્યાથી પરણેતર સુધીમાં કન્યાને ઘરેલું રૂા. ત્રણુસાથી પાંચસા સુધીનું કરવું. તેથી વધારે કાઇએ કરવું–કરાવવું નહિ.
- (૩૮) સમુરતાની શીખમાં કન્યાવાળાએ રૂા. ચાર આપવા.
- (૩૯) સમુરતાનાં લુગડાં વધાવતી વખતે સા-કર કે ખાંડ વહેંચવી નહિ.

[२६]

- (૪૦) અહારગામ સમુરતું ચડાવવા જતી વ-ખતે વધારેમાં વધારે એ માણસાએ જવું. અને તેમને વધારેમાં વધારે ચાર દિવસ રાખીને રજ્ન આપવી. સગા સંબંધીનાં નાતરાં નીમિત્તે પણ વધારે રાકવાં નહિ. સમુરતામાં આવનાર માણસાની સંખ્યામાં બાર વ-ર્ષથી નાની ઉમરનાં છાકરાં ગણાશે નહિ. પરંતુ તેમાં જમાઇને સમુરતા વખતે લાવવાના પ્રતિબંધ છે.
- (૪૧) ગામમાં ને ગામમાં સમુરતુ ચડાવવામાં પણ ઉપર પ્રમાણે બે માણસે જલું અને તેને એક ૮ંક જમાડીને રજા આપવી.
- (૪૨) સમુરતાં લઇને આવનારે ભાતું કાઢવાનું નથી, પરંતુ વિદાય વખતે કન્યાવાળાએ ભાતામાં લાડવા પંદર નાખવા અને વરવાળાએ ભાતાની થાળીમાં રા. અડધા મૂકવા. આ પ્રસંગે કન્યાવાળાના સગા સંખંધી તરફથી ભાતું આવે તા તેની થાળીમાં કાંઇ પણ મુકલું નહિ.
- (૪૩) ગામમાં ને ગામમાં સમુરતું ચડાવવાનું હાેય તાે તે પ્રસંગે ભાતું આપલું–લેલું નહિ.
- (૪૪) સમુરતાનાં લુગડાં ચડાવવાના પ્રસંગમાં ઉપરના ઠરાવ ઉપરાંત કાઇ પણ શખ્સે હાંશના કાર-ણથી કંઇ પણ લેવું –દેવું નહિં. તેમજ કન્યાને ખાળે ખેસાડવાના રિવાજ બંધ કરવામાં આવે છે.
- (૪૫) પરગામથી સમુરતાં ચડાવવા આવનારે તે ગામમાંથી પાતાની કુંવારી વહુ, કુંવારા જમાઇ અને પાતાના ભાણેજરૂ કે સગાભાઇ ભત્રીજાને જમવાનું

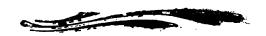
કહેલું અને તેએાને બે ટંક જમાડીને રજા અપાવવી. તે સિવાય <mark>ખ</mark>ીજાં સગાં–સંબંધીને સમુરતામાં સાંડા-ડવાં નહિં.

- (૪૬) વેશવાળ કર્યા પછી પરણેતર સુધીમાં એક વર્ષે હુતાસણીના હારડા અને બીજા વર્ષે દિવા-ળીની માટલી આપવી. એટલે એક જ વર્ષમાં બન્ને આપવાં નહિં.
- (૪૭) હુતાસણીના હારડા પહેલા કરવામાં આવે તેમાં શ્રીફળ બે તથા સાકર શેર સવાપાંચ–હારડા તથા મેવા અદલ આપવાં. ને તેમાંથી સાકર શેર અઢી કત્યા-વાળાએ વરવાળાને પાછી માકલવી. હારડા કે મેવા બીલકુલ આપવાં નહિ.
- (૪૮) બીજી વખતના હારડામાં હારડા તથા મેવા બદલ સાકર શેર અહી માેકલવી. તેમાંથી કન્યાવાળાએ પાછી માેકલવી નહિં.
- (૪૯) દિવાળીની માટલી નિમિત્તે પણ ઉપર પ્ર-માણે પહેલી વખત સાકર શેર પા અને પછીથી શે. રાા મુજળ લેવી–દેવી.
- (૫૦) એહવાનું લુગડું ફકત હુતાસણીના હારડા વખતે માકલવું. દિવાળીની માટલી વખતે માકલવું નહિ. આ પ્રમાણે પરણેતર સુધીમાં જે લુગડાં દેવાય તેમાં ફકત એક વખત રેશમી એહિણી આપવી. આકી-ના વખતે સુતરાઉ લુગડું આપવું.
- (૫૧) માેટી ઉમરની કન્યાનું વેશવાળ થાય અને એક વર્ષમાં પરણેતર થાય તાે હાેળીના હારડામાં

[२८]

રેશયા ઓહણા આપવા નહીં, તેમ કન્યાવાળાએ વરણા વખતે તે નિમિત્તની ઓહણી કે કંઇ માંગલું-લેલું નહિં.

- (પર) ગામમાં ને ગામમાં વેશવાળ થયું હોય, અને તેવા કાઇ ગામમાં ગળ્યાં માં કરાવવાના રિવાજ હાય તા તેમાં વર અને કન્યા સાથે પરસ્પર છાકરાંને માકલવાની છુટ રાખવામાં આવી છે, બીજા કાઇને સાથે તેડી જવાના પ્રતિબધ કરવામાં આવે છે.
- (પર) ગળ્યા મેાં કરાવતી વખતે વર–કન્યાને શીખમાં રૂા. ૧૦ સુધી લેવા–દેવા. આ પ્રસંગે સામ-સામી પહેરામણી લેવા–દેવાના રિવાજ તદન અધ કરવામાં આવે છે.
- (૫૪) સમુરતા પ્રસંગે ઘરેણું ચડાવવા આવનાર પાસેથી જ્ઞાતિના કે ગામના કાઇપણ જાતના લાગા લેવા નહિ. અને વરવાળા તરફથી લાણી કે જમણવાર કંઇ-પણ કરલું-કરાવલું નહિ.
- (૫૫) વેશવાળ નાિમત્તે કન્યાવિક્રય કરવાે એટલે ખાધાનું કરીને કંઇપણ લેવું-દેવું તે તિરસ્કારને પાત્ર છે.

પ્રકરણ ત્રીજાું.

લગ્ન સંબધી

- (પદ) અહારગામના લગ્નમાં કન્યાવાળાએ લગ્નપત્રિકા પાસ્ટ મારફત રજીસ્ટરથી માકલવી, અને ગામમાં ને ગામમાં અથવા ટપાલની સગવડને અભાવે લગ્ન પત્રિકા લઇ ઘરનું કાઇ આવે તે તેને શીખના રૂા. ૧) આપવા.
- (પ७) લગ્ન પ્રસંગે કન્યા માટે થર–પાનેતરમાં નંગની ચુડી–એ, પાનેતર એક (કન્યાના બાપની મર-જીમાં આવે તેવું), ઘાઘરા એક રેશમી તથા કાપડુ એક ખીરાદકનું કન્યાના બાપ (વાલી) એ લેવું.
- (પ૮) જાનનું સામૈયું કરવાના ખર્ચ વર્ વાળા પાસેથી કન્યાવાળાએ બીલકુલ લેવા નહિ ^{પણ} લગ્નની આખી રાતના દિવાખત્તી તથા અજાંવાજાં વિગેરેના શ્રીફળ સંબંધી રૂા. એક કન્યાવાળાએ વરવાળા પાસેથી લેવા.
- (૫૯) જાન આવે તારે ગાડાના અળદને ઘી પાવાના રીવાજ અંધ ત્રવામાં આવે છે. પરંતુ વર તારણ છબવા અત્ય ત્યારે ફકત વરના જ ગાડાના અળદને ઘી પ્લું
- ા (૧) વર તારણ આવે ત્યારે આવ્યમનના રૂા. ૧) આ કન્યાવાળાને આ પવા.

- (६૧) અહારગામની જાનમાં વરવાળાએ વધારેમાં વધારે ૩૦ ત્રીશ માણસાેને લઇ જવાં. (ગાડીવાળા, વળાવીયા વગેરેની સંખ્યા પણ તેની અંદર ગણવી. પ-રંતુ નાના બાળકાેને તેની અંદર પ્રણવાં નહિં.) ગામમાં ને ગામમાં જાન જમાડવાના રિવાજ હાેય તાે ત્યાં પણ વરવાળાએ ત્રીશ માણસાે સુધી લઇ જવાં,
- (६२) જાન જમવા આવે ત્યારે નીચે મુજબ જી-વાર કરવા. રૂા. રુ રાેકડા, પૈસા ચાર તથા શ્રીફળ બે.
  - (६૩) અલવાકલવામાં લાવવાની વિગત. ગાળપાપડી અથવા બીજીં પકવાન શેરઅઢી, દઇથરાં અથવા સાટા (ખાજાં) નંગ ૧૧ ઉપરાંત પવા, ખાંડ, દુધ અને ધી.

અલવાકલવા વખતે ખાવાનાે રિવાજ બધ કર-પામાં આવે છે.

- ં∢૪) અલવા−કલવામાં વરને પાઘડી એક મુરત-વંતી આપેપી, અથવા તે નિમિત્તે ઉતર વખતે રૂા. ૧૦) આપવા
- (૬૫) વરવાળોએ અલવા–કલવાના ગામર છે-ડીયામાં રૂા. ૧) આપવા, તે સિવાય માટલીમાં ખારેક બીલકુલ આપવી–લેવી નહિં.
  - (६६) વરણામાં લુગડાં વિગેરે ઝેવાની વિગત-પાલકાં ચાર, (તેમાં એક કેપ્સી અને ત્રણ રેશમી)

[38]

ધાધરા એક રેશમી અર્થવા તે **બદલ** રૂા. ૧૫) પંદર.

સાડલા ચાર. (તેમાં સાડી એક રેશમી કિંમત રૂા, ૪૦) સુધીની, મગીયું એક કિંમત રૂા. ૧૦) સુધીનું, ધરચાળું એક કસબી કાર પાલવવાળું કિંમત રૂા. ૧૫) સુધીનું તથા સાડલા એક સાદા. બે રેશમી સાડીને બદલે રૂા. ૪૦) રાકડા મુકવામાં આવે તાે બીજા સાડલા ત્રણ મુકવા.

એક દર વરણામાં પાેલકાં ૪, ઘાઘરાે ૧, તથા સાડલા ચાર મળીને કુલ કપડાં ૯, રા. ૧૦૦) ની અદરનાં કરવાં. અગર અન્ને પક્ષની રાજી-ખુશીથી વરણાના લુગડાં અદલ રા. ૧૦૧) એકસાે એક રાે-કડા પણ મૂકી શકાશે.

(६७) વરણામાં મુકેલી રાેકડ રકમ તથા તમામ ચીએ ઉપર કન્યાના હક છે. તેથી આ પ્રસંગે જે રકમ રાેકડી મૂકવામાં આવે તે કન્યાના નામથી ત્રાહીત શખ્સને ત્યાં જમે કરાવવી. અને તેનું દિવાળીના આણા વખતે ઘરેણું કરાવી કન્યાને આપલું. (આ રકમ પડલા તરીકે અને પક્ષની એકમતીથી ગ્યાએ મુકવાની છૂટ છે)

(૬૮) વરણામાં પરચુરણ સામાન મુકવાનીવિગતઃ– બચકડી અથવા અતલસનાે રેજો એક. નાડી એક રેશમી, અરીસાે એક, ડાબલી જર્મનની ચાર, પેટી એક, કાંચકી એક, હીંગળાકીયું એક, નાડાં તાેલા ૧૦) ચાંડલા કસવટની કાેથળી અથવા માેળીયાનાે રેજો એક,

હીં ગળાકનાં પડીકાં છે, એલચી શેર ગ લવીંગ શેર ગા સાયારી શે. બા, ખારેક શે. રાા,

રૂા. ૧૧ રાેકડા સૂક**વા** તેની વિગત. રૂા. ૪) વરણાના, રૂા. ૪) પડાના, રૂા. ૨) જુવા**ર**ના રૂા. ૧) ખાંડ સુખડીના.

(૬૯) લગ્ન નિમિત્તે કન્યાનું ધુલેકું ચડાવવાના તથા સુંદડી એાઢાડવા જવાના રીવાજ અધ કરવામાં આવે છે. તે અદલ સુંદડી ૧ (ધરચાળું) મુરતવંતી તથા રા. ૧ાા દાઢ સુંદડીને છેડે વરણા વખતે આપી દેવાં.

(૭૦)વર તાેરણ આવે ત્યારે તંબાળ છાંઠવા નિમિ-ત્તે ફકત કન્યાએ કંકુના છાંઠા નાખવા અથવા ધુલહાર માેકલવાે. આ વખતે સાલા છંઠામણ નિમિત્તે કંઇ પણ લેવું દેવું નહિ,

(૭૧) માયરામાં વર અને કન્યાની પાસે તદૃન નજદીકમાં કાઇ પણ પુરૂષ કે સ્ત્રીએ બેસલું, નહિ. અને હથેવાળામાં કાંઇ પણ રાેકડ રકમ આપવી નહિં; પરંતુ હથેવાળા નિમિત્તના રાે. ૪) ચાર ખુલ્લી રીતે વરવાળાએ કન્યાવાળાને મજરે આપવા. તે સિવાય બીલ્યું કાંઇ પણ આપલું-લેવું નહિ.

(૭૨) લગ્નની આખી રાતમાં વરને ભાણે

ખેસારવાના રિવાજ અધ કરવામાં આવે છે, તેમજ જાન રહે ત્યાં સુધી જાનને દિવસ છતાં જમાડી દે-વાનું ઠરાવવામાં આવે છે,

- (૭૩) વર–કન્યા પહેલી વખતે એક્રી–એક્રી રમે ત્યારે રા. ા થાળીમાં નાખવા, ત્યાર પછીની એકી-એક્રી વખતે રૂપાનાણું કે વીંટી કંઇ પણ આપલું–મા-ગલું નહિં
- (૭૪) ચાેરીના ખર્ચ કન્યાના આપને **શી**ર છે, પરંતુ ચાેરી વહેવરામણ તથા અખીયાણાના શ્રીફળ **બદલ રૂા.** ૧) વરવાળાએ આપવા.
- (૭૫) ચારીમાં કંસાર વખતે સાભાગ્ય આપવા નિમિત્તે કંઇ પણ આપલું-લેલું નહિ, તેમજ ચારી વખતે થાળ ધાવરામણ તથા કંસાર પીરસામણ સામ-સામું વાળલું તેમજ અંગુઠા થાભવા કે તે નિમિતે કાંઇ પણ રાકડ લેવા-દેવાનું અંધ કરવામાં આવે છે.
- (૭૬) લગ્ન પછી ખીજે દિવસે કન્યાતું આધું વ્યાળવા જાય તે વખતે વર તરફથી જમાડવાના રિવાજ અંધ કરવામાં આવે છે. તે બદલ શીખના રા. રા. અને આધાના શ્રીફળના રા. ૧, મળી કુલ રા. ત્રણ કન્યા વાળાને આપવા. અને કન્યાને માર્શ્વ ગુંધામણના રા. ૪) વરવાળાએ આપવા તેથી વધારે કંઇ આપવું નહિ.
- (૭૭) આણા વખતે કન્યાના ખાળામાં આપ-વાની વિગત.

સુખડી શે. **૧**ા. સોપારી શે. ૧.

એ ઉપરાંત શ્રીફળ એક તથા લવીંગ, એલચી, ચાંડલા અને નાડા છડી ખાળામાં પુરવાં. તે સિવાય ખાળામાં બીજીં કંઇ પણ આપલું નહિ.

- (૭૮) હરખ જમણ વખતે કન્યાને ભાણે બેસવા તેડી જવાનું બધ કરવામાં આવે છે. પરંતુ તે નિમિત્તે ધુલવીટી પાનવીટી બદલ રૂા. રુ વરવાળાએ આપવા,
- (૭૯) ખારેક નિમિત્તે કાઇ ગામમાં પૈસા લેવાતા હાય તા તે લેવાનું અધ કરવામાં આવે છે. તેમજ મહાઝને પણ ખારેક અદલ કંઇ લેવું નહિ. પરંતુ સામૈયાની તથા અલવા કલવાની ખારેક અદલના રૂા. પાંચ વરવાળાએ કન્યાવાળાને આપવા
- (૮૦) જાનમાં વરવાળા જેટલાં ગાડાં લાવે તેટલાના બન્ને વખતના ભાડાના તથા ખડ-ખાણના ખર્ચ વરવાળાને શીર છે. જે ધાડાં લાવે તા તેના જેગાણ તથા ખડના ખર્ચ પણ વરવાળાને શીર છે. જે કન્યા-વાળાની મરજી હાય તા અન્ને વખત યા એક વખત પાતાના તરફથી ગાડાં માકલે તા તેના પ્રતિઅધ નથી.
- (૮૧) **લપર જણાવ્યા સિવાયના આ**ળમાં નીચે મુજબ વરવાળાએ કન્યાવાળાને આપવું.

રૂા. ગા ત્રણ જીહારના ગા વરવાણીની ગાેઠના. સાપારી શે. ૧૦

લવીંગ શેર ગ

. ઉપર જણાવ્યા સિવાય માંડવાની લાણીનું તથા નાતરની લાણીનું તથા વરવાણી સંતાડવા નિમિત્તે

[34]

સાૈપારી વિગેરે કાંઇ પણ કન્યાવાળાએ લેવું ન**હિ.** અને વરવાણી સંતાડવી નહિ.

- (૮૨) લગ્ન પ્રસંગે વરવાળએ ચા નિમિત્તે માંડવા નેતરવા નહિ. તેમ કન્યાને તે નિમિત્તે કંઇ પણ આપલું નહિ.
- (૮૩) લગ્નના કાઇ પ્રસંગમાં કાઇ પણ વખતે, કાઈ પણ સ્ત્રીએ ફટાણાં ગાવાં કે ગવરાવવાં નહિં.
- (૮૪) પરણ્યા પછી ને બીજે દિવસે વરને ચાંદલાે કરવા આવે ત્યારે ચાંદલાે કરવા આવનારને કંઇ પણ રાેકડ આપલું નહિ.
- (૮૫) અહારગામથી જાન આવે તેને ત્રણથી પાંચ ઢંક રાેકી રજા આપવી. (હરખ જમણ તેમજ શીરામણીનાં ઢંકાેના તેમાં સમાવેશ થાય છે.)
- (૮૬) ગામમાં ને ગામમાં જાન જમાડવાના રિવાજ હાય તાે બે ટંક જમાડવી.
- (૮૭) જાન પરગામ ગયેલ હેાય ત્યાં વરવાળા તરફથી લાણું–બીડું કે વરેાંઠી–સંઘ કરવાની માગણી કરવામાં આવે તેા તેની ખુશાલીમાં નીચેની વિગતે ત્યાંના મહાઝને નકરાે લઇ રજા આપવી.
  - (૧) કાેે પણ જાતનું ઢામ કે જણસનું <mark>લાણું કરલું</mark> હાેય તાે રૂા. ૧૧.
  - (ર) સંધનું જમણ કરવું હાેય તાે રા. ૧૫.
  - (૩) લાણું અને સંઘ ખન્ને કરવાં હાય તા રા. ૨૫.
  - (૪) વરેાંઠી કરવી હેાય તેા રૂા. ૩૫.

(પ) વરેાંઠી અને લાણુ બન્ને કરવાં હાય તાે રૂા. પ૧.

આ નકરાે લગ્ન પ્રસંગની ખુશાલીનાે **હાેવાથી** મહાઝને તેમાંથી વરવાળાને પાઘડી તરીકે પાછું કંઇ આપ<mark>વું</mark> નહિ

- (૮૮) ગામમાં વરેાંઠીનાં નેાતરાં દેવાને કન્યાને માેકલવાના રિવાજ હાેય ત્યાં કન્યાની લાેંઠનું કંઇ લેવું–દેવું નહિં.
- (૮૯) જે વરવાળા તરફથી વરેાંઠી કરવામાં આવે તાે કન્યાવાળા તરફથી જાનને એક દિવસ વધારે રાેકવાની છુટ છે.
- (૯૦) વરેાંઠીની શીરામણી આમન સામન દેવા લેવાના રિવાજ બધ કરવામાં આવે છે.
- (૯૧) ઉત્તર વખતે વાળ દને શીખના વધારેમાં વધારે રા ર, કન્યાવાળાએ વરવાળા પાસેથી અપાવવા આ રા. બે વાળ દને શ્રીફળ, પાઘડી તથા દીવી વગેરે કુલ બાબતના સમજવા. પરંતુ જ્યાં એાછું આપવાના રીવાજ હાય અથવા વાળ દ ન રખાતા હાય ત્યાં આ ઠરાવ ળ ધન કરતા નથી.
- (લ્ર) કુળ ગારને વરવાળા પાસેથી લગ્ન પ્રસંગે રા. ૬) અપાવવા અને જો વરવાળાએ વરાંઠી કરી હાય તા રા ૭), તથા જો વરાંઠી અને લાણું અન્ને કર્યાં હાયતા રા. ૮) અપાવવા; પરંતુ જે ગામમાં એાછું આપવાના રિવાજ હાય તે ગામમાં વધારે માગવાના કુળગારના હક નથી. આ પ્રસંગે કુળગાર પાસેથી

હાથગરણા નીમીત્તે કન્યાવાળાએ કાંઇ પણ પાછું લેવું નહિ. અને કુળગાર જોહાજર હાય તાજ તેને પાદર શીખ વખતે રૂા. ગા વરવાળા પાસેથી અપાવવા, વધારે અપાવવું નહિં.

- (૯૩) કન્યા પરણામણના રૂા. ૧ાા તથા લગનની રાતની તમામ બાબતના શ્રીફળના રૂા ગા, મળી કુલ રૂા. ૨) બે. કન્યા પરણાવનાર ધ્રાદ્યણને અપાવવા. પણ જયાં એાછું અપાતું હાેય ત્યાં એાછું અપાવવું.
- (૯૪) રાજ્યના ધણીના લાગા, તેમજ ઢાલીના લાગા, જે ગામમાં જે પ્રમાણે લેવાતા હાય તે પ્રમાણે વરવાળાએ આપવા. એ ઉપરાંત જ્ઞાતિના મહાઝન દાપાના રા. ૭) સાત. તથા શ્રીગાહેલવાડ વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિહિતવર્ધ ક ફંડમાં રા. ૫) લેવા. અને સ્થાનિક ભંડાર, પાઠશાળા, જીવદયા વિગેર ત્યાં જે ખાતાં હાય તેમા એક દર રા. ૮) આઠ મહાઝને લેવા. આ બાબતમાં વરવાળાની ઇચ્છા વિરુદ્ધ મહાઝને વધારે લેવાનું દબાણ કરવું નહિં.
- (૯૫) વરવાળા પાસેથી કન્યાવાળાએ પાતાના રસાયા કે નાકર–ચાકરને કંઇ પગુ અપાવલું નહિ.
- (૯૬) ગાહેલવાડ વીશાશ્રીમાળી જ્ઞાતિ અંધારણને જવાબદાર ઘરા પૈકી એ કાઇ લગ્ન અહારગામ કરવામાં આવે તો જે ગામની કન્યા હાય ત્યાંના મહાઝનને ખબર આપવા અને જે ગામમાં લગ્ન થાય ત્યાંના રીત રીવાજ ઉપરાંત કન્યા દાપાના રૂા બે અને ગા. વી. જ્ઞાતિ હિત-વર્ધ ક ફંડના રૂા. પાંચ વરવાળાના લઇને તે રકમ કન્યાના વતનના મહાઝનને માકલવી. અને ત્યાંના

મહાઝને રૂા. ર) દાપાના જમે રાખી લઇ દેશાવરી જ્ઞાતિહિતવર્ધ ક કંડ ખાતાના રૂા. પાંચ તે ખાતાને માકલાવી દેવા.

- (૯૭) ઉતર પ્રસંગે કન્યાવાળાએ શીખમાં તથા કુંદું બ પહેરામણી વગેરેના મળી ઓછામા ઓછા રા. ૧૫ વરવાળાને આપવા, આ ઉપરાંત જે અલવા કલવામાં મુરતવંતી પાઘડી ન મૂકી હાય તા તે નિમિતના રા ૧૦) દશ, મળી કુલ રૂપિયા પચીશ ઉતર વખતે આપવા. તે ઉપરાંત વધારે આપવાની કન્યાવાળાને છુટ છે. ઉતરમાં મૂકેલી રકમ તથા ઘરેણું ઉપર વરનાજ હક્ક છે. માટે તેવી રકમ તથા ઘરેણું તુર્ત વરને સ્વાધીન કરી દેવું, કન્યા દાનમાં આપેલી રકમ અથવા ઘરેણું ઉતરમાં મૂકવાં નહિં.
- (૯૮) ઉતરની છાઅમાં કન્યાવાળાએ રૂા. ૫૦, સુધી મુકયા હાેય તાે રૂા. ૧, અને તે ઉપરાંત ગમે તેટલાે વધારે ઉતર કર્યાે હાેય તાે રૂા. ર, વરવાળાની છાઅમાં પાછા મૂકવા,
- (૯૯) કન્યાવાળાએ માઇ માટલામાં ક્ષાડવાતથા ગાળપાપડી મળીને કુલ શેર ૨૧ દઇંથરા અથવા માળા સાટા નંગ ૧૧ તથા રૂા ૧) એક રાેકડા પુરવા. આ ઉપરાંત માઇમાટલું ઉપાડતી વખતે વરવાળાએ કે કન્યાવ ળાએ કાંઇપણ લેલું –દેલું નહિ. તેમજ માઇ માટલું આંધનાર ગાડીવાળાને ખેસ કે પાઘડી અદલ કન્યાવાળા પાસેથી કાંઇપણ અપાવલું નહિં

(૧૦૦) વરને છેડાે ઝલામણ તથા રીસામણી નિમિ-તે

રૂા. ર) બે. કન્યાવાળાએ આપવા. તેથી વધારે વરવા-ળાએ માગલું નહિ. વરે છેડાે ઝાલવાે નહિ કે રિસાલું નહિ; તેમજ ખાળે બેસલું નહિ.

(૧૦૧) ગાત્રીજના કરનું વરવાળાને ત્યાં જે પ્રમાણે લેવાતું હોય તે પ્રમાણે કન્યાવાળાએ આપવું. પરંતુ તે રા. શા થી વધારે આપવું – લેવું નહિ. આ ઉપરાંત વર કન્યાની છેડાછેડી છાડામણ, વરમાળ કઢામણ, માઇમાટલું છાડામણ, અને પગે પડામણ એ રીતે ચાર આઅતના મળી રા. ર) એ. કન્યાવાળાએ વરવાળાને આપવા. તે ઉપરાંત વરવાળાએ વધારે માગવું નહિં.

(૧૦૨) જાન વિદાય થાય ત્યારે જાનીવાસે માઇ સ્થાપનાની માટલીમાં વરવાળાએ રૂા. ૧) એક નાખવા.

(૧૦૩) જાન વિદાય કરતી વખતે વરના ગાડામાં કન્યાવાળા તરફથી કાઇને એસાડલું નહિ. તેમજ તે નિમિ-તે કંઇ લેલું–દેલું નાહું.

(૧૦૪) જાન વિદાય થતી વખતે વમવાળા ભાટ બ્રાહ્મણને વરવાળા પાસેથી એક દર રા, બે સુધી કન્યા-વાળાએ અપાવવા. અને પરચુરણ પાદરશીખ તે ગામ-નામહાઝનના કહેવા પ્રમાણે વરવાળાએ આપવી.

(૧૦૫) એક માંડવે એકજ દિવસે છે કન્યા પરણવાની હોય તેવા પ્રસંગમાં સામૈયા વખતે, વરધાડા વખતે, તેમજ જનનેવિદાય કરતી વખતે જે કન્યામાટી હાય તેના વર આગળ ચાલે. અને ફઇ ભત્રીજીના સાથે લગ્ન હાયતા ફઇના વર આગળ ચાલે. પરંતુ ખાસ કારણથી છેમાંની

[80]

નાની કન્યાને વહેલી વિદાય કરવી પડે તાે તેના વરને પહેલાે વિદાય કરી શકાય.

(૧૦૬) નાના કે માેટાગામમાં નાતના દાપાની જે રકમ વરવાળા પાસેથી લેવામાં આવે તે રકમ લેનારાએ ખાનગી ઉપયાગમાં નહિ લેતાં જ્ઞાતિના હિતને માટેજ તે રૂપીયાના ઉપયાગ કરવા.

(૧૦૭) લગ્તના પ્રસંગમાં વરવાળાએ કન્યાવાળાને એક દર આપવાના ખાબની તપસીલ નીચે પ્રમાણે.

अवसर वभते

મજરે દેવાના.

૧) સામૈયા વખતે આચમનનાે. ૧)લગ્નનાે રાતના અ-

ર) જુવારના.

તીવાજાના ખર્ચમાં.

૧) અલવા કલવા વખતે.

૪) હથેવાળાના.

૧૧) વરણામાં (ધાધરા સાડીની

૧) ચાેરી વહેવરામણ.

રકમ **જીદી સમજવી.** આ ગાંભી જોપાના પે પ) ખારેક બદલના

શા **ચુંદ**ડી એાઢાડવાનાે.

ાા ત્રણ જીઢારના

ક) આણાના ખાખના.

ાા વરવાણીનાે.

૪) માર્થું ગુંધામણ.

૬) કુળગાર

ર) કુલવીંટી–પાન વીંટી.

ર) વગવસીલા.

આ ઉપરાંત પરણાવનાર ધ્રક્ષણ તથા પાદર-શીખના રૂપીયા જીદા સમજવા.

(૧૦૮) પરણ્યા પછી કન્યાવાળા તરફથી વરવાળા, ને ત્યાં કાથળી માકલવામાં આવે છે તે પાછળથી ન માેકલતાં સાથેજ આપીદેવી તેમાં લાડવા ૧૫, અને પાેલકું માેકલાના રીવાજ હાેય તાે તે આપ**તુ**ં.

(૧૦૯) કન્યાને ૧૪ વર્ષ ની અંદર અને વરને ૧૮ વર્ષ ની અંદર પરણાવવા નહિં. એટલે કન્યાકાળ પહેાંચ્યેથી તેના વાલીએ કન્યાને પરણાવવી. અને એ કાઇ દાખલામાં કન્યા પુખ્ત ઉમરની થઇ જવા છતાં તેના વાલી કન્યાના લગ્ન કરવામાં ગફલત રાખે તા તે ગામના મહા અને કન્યાના વાલીને સખ્તાઇ કરવી.

(૧૧૦) વરને કન્યાને માંડવે સુવા જવાનું અંધ કરવામાં આવે છે. તેમજ વર અને કન્યાને તેડવા (ઉચક્રીને ચાલવા)નાે રિવાજ અંધ કરવામાં આવે છે.

પ્રકરણ ૪ થું

(આણા તથા સીમ ત સંબ ધી.)

(૧૧૧) કન્યાવાળા તરફથી પાતાની દીકરીને સાસરેથી તેડી લાવવા માટે દસાયાનું આછું વાળવા જાય ત્યારે ગાડું એક અથવા ધાડાં બે લઇજવાં અને ગાડાવાળા તથા વળાવીયા સુધાંત ચાર માણુસાએ જવ્નું. માડાના ખડ ખાણુના ખર્ચ માટે વરવાળાએ દરરાજના આઠ આના મુજબ આપવાં. અને ત્રણુથી ચાર દિવસ રાખી રજ આપવી. તે વખતે આણામાં કન્યા પક્ષના કુંવારા જમાઇ, વહુ, ભાણેજરૂ અને સગા ભાઇ ભત્રીજાને ગામમાંથી જમવાનું કહી શકાશે, પરંતુ તેઓને બે ઢંક જમાડીને રજ આપવી.

[४२]

- (૧૧૨) ગામમાંને ગામમાં આણુંવાળવા આવે તેમાં ઉપર મુજબ માણસાે લઇ જવાં, અને તેમને એક ૮ંક જમાડી રજા આપવી.
- (૧૧૩) આણા પ્રસંગે કન્યાવાળાએ જીવારમાં રા. ૨) આપવા અને વરવાળાએ શીખના રા. ૩) તથા એક ચુંદડી આપવી. તેડવા જનારે રા. ગા વાણંદને આપવા. ગાેઠનું કાંઇ લેવું દેવું નહિ. તેમજ ભાતાની થાળીમાં કાંઇ રાેકડ મુકવું નહિ.
- (૧૧૪) દીવાળીનું આણુંવાળવા માટે વરવાળા તરફથી જાય ત્યારે દસાયાના આણા પ્રમાણે વરવાળાએ માણસાે લઇજવાં. અને તેજ મુજબ ગામમાંથી સગાં સંખંધીને જમવાનું કહેલું અને તે પ્રમાણેજ રાેકી રજા આપવી.
- (૧૧૫) આપ્રસંગે વરવાળાએ જીવારના રા. ર) મુકવા અને કન્યાવાળાએ શીખના રા. ૪) આપવા આ પ્રસંગે વરવાળાએ વાર્ણું દેના રા ગા આપવા.

તે વખતે વરવાળા તરફથી આણામાં આપવાને હુગડાં લઇ જવાની વિગત—

> સાડલા અથવા મગીયું એક રૂા, પ)થી ૭ સુધીનું સાડલા એક દસ પચ્ચખાણના

રેશમી પાેલકું એક. મળી સાડલા <mark>બે અને</mark> પાેલકું એક આપવું.

(૧૧૬) વરણા વખતે સાડી તથા ધાધરા અદલના રૂપિયા જે મુકાયા હાય તાે તે, તથા પાન વીટી-યુલ વીટીના રૂપીયા એકઠા કરી તેનું કન્યાને ધરેણું કરાવીને આ વખતે આપલું. આ પ્રસંગે કન્યાવાળા તરફથી અડધા સાડલાના રૂા. ૧૦ આપવામાં આવે તો, વરવાળાએા રૂ. ૧૦ આપવા, ને તે એક ંદર રૂા. ૨૦ પણ ઉપરની રકમમાં ભેળવીને કન્યાને ઉપર મુજબ ધરેણું કરાવી આપલું.

(૧૧૭) આણામાં કન્યાના **બાપે લુઝડાં કરવાં** તેની વિગત—

સાડલા ૧૧, પેાલકા ૧૫, ઘાઘરા ૧૧ કરવા.

તેમાં વરણાની ચીએ ગણવી નહિ. ઉપરાંત ભરતકામ આપવાનું તક્રન અંધ કરવામાં આવે છે.

(૧૧૮) પેટી, ઢાલીયા, તળાઇ, અને બેઢું અથવા ગાળી કન્યાના આપને મુરતવંતા આપવાની ઇચ્છા હાય તેા તે આપવાના પ્રતિઅંધ નથી. અથવા તા પેટી બદલ રા. ૧૦) ઢાલીયા બદલ રા. ૫) તળાઇ બદલ રા. ૫) અને બેઢા અથવા ગાળી બદલ રા. ૫) મળી કુલ રા. ૨૫) રાકડા આપવા.

(૧૧૯) આ સિવાય કન્યાના આપ તરફથી ધરેણું તેમજ રાેકડ ગમે તેટલું આપવાના પ્રતિબંધ નથી.

(૧૨૦) ઉપર પ્રમાણે આણું વળાવવાતું અને લખ્યા પ્રમાણે આપવાનું કન્યાના આપને ફરજીયાત નથી.

(૧૨૧) દિવાળીના આણાના શીવરામણના કન્યા-વાળાએ ફક્ત રૂા. ૨) લેવા, વધારે લેવું નહિ. પીંજારાનું પીંજામણ કાંઇ પણ લેવું નહિ.

[88]

- (૧૨૨) કરીયાવરમાં કરેલાં તમામ લુગડાં, દાગીના તથા રાકડ આણું વળાવતી વખતે કન્યાને સાંપી દેવાં.
- (૧૨૩) દીકરીનું બીજું આણું તેના મા-બાપ તરફથી વળાવવામાં આવે તે વરવાળા તરફથી બે માણસાએ જવું. અને સાડલા એક રા. ૪) ના તથા પાલકું એક રા. ૩) નું કન્યાને આપવું. બીજો કાઇ લાગા આપવા–લેવા નહિ.
- (૧૨૪) દસાયા, દિવાળી વગેરે દરેક આણાના પ્રસંગમાં આણુંવાળવા જનારે ભાતું કાઢવાનું ખધ કરવામાં આવે છે.
- (૧૨૫) સીમંતના પ્રસંગમાં કન્યાવાળાએ એક એડ કપડાં તથા રૂા. ૧૧) સુધી રાેકડા માેકલવાનું ઠરા-વવામાં આવે છે. જેમાં કર-વકરના સમાવેશ થઇ જાય છે. આ પ્રસંગમાં જમણવાર કરવા નહિ, તથા સાંગી ગવરાવવી નહિ, તેમ ઠરાવવામાં આવે છે.

પ્રકરણ ૫ મું.

એક સ્ત્રીની હૈયાતીમાં બીજી સ્ત્રી કરવા બાબત.

(૧૨૬) એક સ્ત્રીની હૈયાતીમાં બીજી સ્ત્રી કરવા સામે મહાજન સખ્ત અણુગમાં ધરાવે છે, છતાં કાેઇપણ શખ્સને પ્રછળ કારણસર એક સ્ત્રીની હૈયાતીમાં બીજાં લગ્ન કરવાં હાેય તાે, પ્રથમના લગ્નને દરા વર્ષ થયા પછી તેણે પાતાના તાલુકાના મહાજનને અરજ કરવી અને તેમનીકારા દેશાવરી મહાજન કમીટીને અરજ કરી તેમની પરવાનગી મેળવવી.

(૧૨૭) આવા કેસમાં દેશાવરી મહાજન કમીટીએ પ્રથમની સ્ત્રીને ખારાષ્ટ્રી પાષાષ્ટ્રી બદલ રૂ. એક હજાર, કે વરની સ્થિતિના પ્રમાણમાં વધારે ઓછા મહાજનની બાંહેધરી નીચે અલાહેદા મુકાવીને–તથા તે બાઇને ચડેલું રૂા. ૫૦૦) નું ઘરેણું તેના કબજા ભાગવટામાં સાંપાયાની પાષ્ટ્રી ખાત્રી કરીને–પછી ચાગ્ય લાગે તા પરવાનગી આપવી.

(૧૨૮) જો કાઇ કીસ્સામાં પહેલી સ્ત્રીને ભયંકર વ્યાધિ થયા દાય, અથવા તે સ્ત્રી વ્યંડળ હાવાના સબળ કારણથી એક સ્ત્રીની હૈયાતીમાં બીજી સ્ત્રી કરવાની હાય, તા તે શખ્સ પાતાના તાલુકા મહાજન માર્કત દેશાવરી મહાજન કમીટીની તે બાબતમાં ખાત્રી કરાવશે તા, તેવા કીસ્સામાં દશ વર્ષની અંદર બીજી સ્ત્રી કરવાની પરવાનગી આપવાને દેશાવરી મહાજન વિચાર કરી શકશે.

(૧૨૯) આવી અરજના નીકાલ કમીટી મળતાં પહેલી તકે કરવા. છતાં જો કાઇ શખ્ખ ઉપર મુજબ પરવાનગી મેળવ્યા સિવાય બીજ સ્ત્રી કરે તા તેને એક વર્ષ જ્ઞાતિ બહાર રાખી ત્યાર બાદ રૂ. એક હજાર દંડના લઇને જ્ઞાતિમાં લેવા. પરંતુ જો આવા ક્રીસ્સામાં તેના પહેલાના લગ્નને દશ વર્ષ થવા પહેલાં અને પરવાનગી મેળવ્યા સિવાય બીજ સ્ત્રી કરવામાં આવે તા તેને

એ વર્ષ જ્ઞાતિ અહાર અહાર રાખી અને રૂા. ૨૦૦૦ એ હજાર દંડના લઇ જ્ઞાતિમાં લેવા.

(૧૩૦) આવા કીસ્સામાં જે રીતસરની પરવાનગી મેળવ્યા વિના કાઇ શખ્સ એક સ્ત્રીની હૈયાતીમાં બીજી સ્ત્રી પરણવા આવે તો, જે ગામમાં તે પરણવા આવ્યા હૈાય ત્યાંના મહાજને આ લગ્ન અઠકાવીને આગલી કન્યાના ભરણ-પાષણના પાકા અંદાઅસ્ત કરવા અને તેવા કીસ્સામાં દંડની રકમ પણ કન્યાવાળા ગામના તાલુકા મહાજનને લેવાના અધિકાર છે. અને જે અન્યત્ર આવા કીસ્સા અન્યા હશે તો તેવા દંડની રકમ ઉપર તે શખ્સ જે તાલુકાના હશે તે તાલુકાની હકુમત રહેશે.

(139) કાઇ પણ શખ્સ પાતાની પરણેતર સ્ત્રીને લગ્ન કરીને તજી ઘે, ત્રાસ વર્તાવે, કે તેને પીયર કાઢી સ્ટ્રે, તા કન્યા પક્ષની તેવી અરજ વર પક્ષના તાલુકા મહા-જને સાંભળીને વર તરફનું આવું અનિષ્ટ વર્તન અઠકા-વવાને ઘટતા અંદાબસ્ત કરવા. અને એ આઇની સલા-મતી એખમમાં જણાયતા પરણનાર શખ્સ પાસેથી તેની સ્થિતિના પ્રમાણમાં બાઇને ખારાષ્ટ્રી–પાષાષ્ટ્રી આપવવાં. અને એ તે પ્રમાણે વર તરફથી ખારાષ્ટ્રી પાષાષ્ટ્રી નિયમિત ન મળે તા દેશાવરી મહાજન કમીટી માર્ફત તેના વસવાટવાળા મહાજનની રહાનુભુતિ મેળ-વીને તે ઠરાવના અમલ કરાવવા અને તેના માટે યાગ્ય કરવાને મહાજનશ્રી મુખત્યાર છે.

પ્રક**ર**ણ **૬ ઠું.** (મરણ સંબંધી)

- (૧૩૨) કાઇ પણ માણસનું મરણ થયા પછી તેના શબની પાછળ ઐરાંએા બજાર સુધી વળાવવા જાય છે તે પ્રસંગે ઐરાંએાએ બજાર વચ્ચે જઇ ચાકમાં છાજીઆં કરવાં નહિ.
- (૧૩૩) નાના મરણમાં સ્ત્રી અને પુરૂષે સામસામે રાેઇ મળવાના રીવાજ કાેઇ કાેઈ ઠેકાણે છે, તે તદ્દન અધ કરવામાં આવે છે.
- (૧૩૪) નાના મરણમાં કાઇપણ જાતનું મિષ્ટાન કરવાના સખ્ત પ્રતિઅધ છે, અને મ્હેમાનાને રાેટલી પીરસવામાં આવે તેમાં ઉપર ઘી પીરસવું નહિ; પરંતુ ઘી ચાેપડેલી રાેટલી પીરસવી.
- (૧૩૫) ૫૦ વર્ષ સુધીના મનુષ્યના મરણનો પાછળ કારજનું જમણવાર કરવાના રીવાજ અધ કરવામાં આવે છે.
- (૧૩૬) નાના મરણના કારજ ઉપર જે માણસાે કાણે આવે તેઓને વધારે રાેકવાં નહિ.
- (૧૩૭) કારજ ઉપર મેલામાં લખેલા નામવાળા માણસના ધરવાળાએ જહું, વગર નામવાળાએ જહું નહિ,તેમજ નામવાળાએ બીજાને સાથે લઇ જવા નહિ.
- (૧૩૮) મરણ પાછળ કારજ નિમિત્તે જમણ કરલું ઇષ્ટ નથી. છતાં એ કાઇને ૫૦ વર્ષથી માટી ઉમરના

કેસમાં જમણ કરવું હોય તેા ફકત એક જ ૮ંક નાતવરા કરવાે, અને મેમાનને∦ત્રણથી પાંચ ૮ંકે રજા આપવાે.

(૧૩૯) ભાતુ અને દોઇતર આપવાના રીવાજ પૈકી દેોઇતર આપવાના રીવાજ બંધ કરવામાં આવે છે, અને ભાતામાં ચાર લાડવા આપવાનું ઠરાવવામાં આવે છે.

(૧૪૦) કાઇ પણ શખ્સને ફરજ પાડીને, કાઇ પણ અવસરના વરા, કાઇ પણ ગામમાં તે ગામના નાતીલા-એાએ કરાવવા નહિ.

(૧૪૧) મા–આપના ઉત્તરકારજના અવસરે તેમના વેવાઇએ એ જમાઇને પાઘડી અદલ રૂા. પ) સુધી આપવા, અને કુંવારી વહુને પછેડી અદલ રૂા. ૪) આપવા.

(૧૪૨) વેશવાળ કર્યા પછી વર ગુજરી જાય તો કન્યાવાળાએ તમામ ચંડેલું ઘરેણું કે કંઇ લે–દે થઇ હાય તાે તે એક માસની અંદર વરવાળાને પાછું આપી દેવું; અને કન્યાને ઘરેણામાં જે ધુલ કર્યું હાય તાે તે કન્યાવાળાએ રાખવું; ધુલ ન કર્યું હાેય તાે તે બદલ રાે. ૪) વરવાળાએ કન્યાવાળાને આપવા.

સદરહુ મુદતની અંદર કન્યાવાળા ઘરેણું વિ. પાછું ન આપે તાે તેને ચાગ્ય શિક્ષા કરવાને જ્ઞાતિ મુખ-ત્યાર છે.

(૧૪૩) કેાઇ કન્યાનું વેશવાળ કર્યા પછી દૈવયાગે તેના વર ગુજરી જાય તા ત્યાર પછી તે પાછી વળેલી કન્યાની સાથે, તેનાં મા–આપ સાથે, તેમજ તેના પછીના સાસરીયા સાથે દ્વેષભાવ રાખવાના રીવાજ મહાજન ગેરવ્યાજળી ગણે છે_.

(૧૪૪) કાેઇ પણ પરણેલી સ્ત્રી આણું વળાવ્યા પછી ગુજરી જાય તાે તેનાં મા–ખાપે કરીયાવરમાં આપેલાં હુગડાં તથા ઢાેલીયા, તળાઇ, પેટી વિગેરે તેને સાસરેથી પાછાં લેવા નહિ. ઘરેણું પણ પાછું લેવું નહિ; પરંતુ હુગડાંમાંથી એક સારી જેડ કન્યાનાં મા–ખાપે દેરે મુકાવવી.

(૧૪૫) લગ્ન કરેલ કન્યા એ પીયરમાં ગુજરી જાય અને એ તેતું સાસરાનું ઘરેણું કે વરણાના લુગડાં વિ. તથા પીયરતું નંગ, પાનેતર કે બીજીં અપાયેલ લુગડું કે ઘરેણું એ કાંઇ કન્યાને પીયર હાય તે તમામ વરવાળાને ત્યાં કન્યાનાં મા–આપે માકલી દેવું; તેમાંથી કાંઇપણ પીયરવા ળાએ રાખવું નહિ.

(૧૪૬) એ કન્યા પરણ્યા પછી તેને પીયર ગુજરી જાય અને ત્યારે તેના પીયરવાળાએ રૂા. ૧૦) સુધી ધર્માદા કહ્યો હાય તા સાસરાવાળાએ આપવા. તેથી વધારે કહ્યો હાય અને સાસરીયા આપવા ના પાંડે તા તેના પીયરીયાએ આપવા પડશે.

(૧૪૭) પીયરનાં આપેલાં ઘરેણાં તથા લુઝડાં વિગેરે ઉપર–જે મરનાર આઇને સંતતિ હાય તાે–તે સંતતિના હક્ક સમજવા.

(૧૪૮) કાેઇ પણ સ્ત્રી કે પુરૂષના અવસાન વખતે સાત ક્ષેત્રમાં તથા પારેવાની જીવાર વિગેરે જીવદયામાં જે ધર્માદા કહ્યો હાેય તે રૂપીઆ તથા તેનાં સમાં વ્હાલાંએ કહેલા ધર્માદાના પરચુરણ રૂપીઆ વિ.તમામ તેના ઉત્તર-કારજ અગાઉ યાગ્ય ઠેકાણે આપી દેવું; અને ત્યારપછી તેને નાતે વાસણ આપવાની રજા આપવી. તથા જ્યાંસુધી ધર્માદા આપી જાય નહિ ત્યાંસુધી તેને ત્યાં નાતવાળા કાઇએ પણ જમવા જવું નહિ.

(૧૪૯) પુરૂષના મરણ પ્રસંગે વિધવા થનાર સ્ત્રીને માથે **નાં**ખવા માટે ધરમાં સુતરાઉ સાડલા કારા હાય તા વેચાતા ન લાવતાં તે નાખવા, અને વેચાતા લાવવા પડે તા સુતરાઉ કારપાલવ વિનાના લાવાને નાંખવા, રેશમી સાડલા લાવવા નહિ.

(૧૫૦) વિધવા થનાર સ્ત્રીને ફરજ દ થયેલ હેાય તાે તે સ્ત્રીએ વેશ રાખવા નહિ; અને ફરજ દ થયેલ ન હાેય તાે ૩૦ વર્ષની ઉપરની વયવાળી સ્ત્રીએ વેશ રાખવા નહિ.

(૧૫૧) મઝીયારા કુદું બમાંથી કાઇ શખ્સ પુત્ર વિના ગુજરી જાય તા તેની વિધવાની ખારેકી-પાષાકી અદલ કન્યાના વાલીની અરજથી ગામની ન્યાતે તેના સાસરીયાની સ્થિતિના પ્રમાણમાં અમુક રકમ વ્યાજે મુકાવવી, અથવા અમુક મહિના બાંધી આપવા. વ્યાજે રકમ મુકાય તા તેનું વ્યાજ તે વિધવા ઉપાડી શકે; પરંતુ મૂળ રકમ દ્વપર અને તે વિધવાની પાસે તેના સાસરી-યાંનું ઘરેણું અથવા સ્થાવર જંગમ મિલ્કત જે હાય તેના ઉપર તેની હૈયાતી બાદ તેના સાસરીયાના હક્ક છે; પરંતુ પહેલાં કિ વા પછી તેના પીયરીયાના બીલકુલ હક્ક નથી.

પ્રકરણ ૭ મું.

વેશવાળ પડેતું સુકેવા **બા**બત.

(૧૫૨) કાઇ પણ વર--કન્યાનું વેશવાળ થવા પછી ખાસ કારણ વીના તેવું વેશવાળ પડતું મુકી શકાશે નહિ. છતાં જો કાઇ વરપક્ષને તેવું વેશવાળ તાડી નાખ-વાને કારણ હાય તા, તેમણે પાતાના તાલુકા મહાજનને અરજ કરવી. અને તેમની મંજીરી મલ્યેથી જ તે સંખં-ધથી મુક્ત થઇ શકશે.

(૧૫૩) આવા સંબંધ તાડી નાખવાને વરવાળા તરફથી અરજ કરવામાં આવે ત્યારે તાલુકા મહાજને તેનાં કારણ સાંભળવાં; અને તેવાં કારણામાં કન્યાને ભયંકર અસાધ્ય વ્યાધિ થવાની, અથવા કન્યાને વ્યંડળ પણું પ્રાપ્ત થવાની, અગર તેવા પ્રભળ કારણની મહાજનને ખાત્રી થાય, તા તે સંબંધ છુટા કરવાને પરવાનગી આપતાં કન્યાને બે ધરેણું –લુગડાં ચડાવ્યાં હશે તા તે કન્યાવાળા પાસેથી પાછા અપાવવા નહિ અને બે લુગડું –ધરેણું કંઇ અપા-એલ ન હાય તા મહાઝને વ્યાજબી જણાય તે મુજબ કન્યાવાળાને વરવાળા પાસેથી અપાવલું.

(૧૫૪) વેશવાળ તાડી નાખવાને આવાં સબળ કારણ ન હોય, અને મહાજનની પરવાનગી મળી ન હોય, તે છતાં જો તેલું વેશવાળ કાઇ રદ કરશે તા તેલું વેશવાળ તાડનાર યાને લગ્ન કરવાના અખાડા કરનાર વર કે વરપક્ષ કે પૈકી જે તેવું પગલું ભરશે તેને તાલુકા મહાજન તાકીદ કરશે. અને છતાં જે તે મહા-જનશ્રીની તાકીદને ગણકારશે નહિ તા તે હકીકત દેશાવરી મહાજન કમીટીને જણાવવી અને દેશાવરી કમિટિએ તેનું વેશવાળ બીજું કાઇ બૂલથી કરે નહિ, માટે યાગ્ય સ્થળે ખબર આપવા.

(૧૫૫) તાલુકા મહાજનની સમ્મત્તિ વિના જે કેાઇ વેશવાળ છેાડી અને બીજે કરશે તો તેવા ગુન્હો કરનાર વર તથા નવા સંઅંધ કરનાર કન્યાવાળાના એક વર્ષ સુધી જ્ઞાતિ વહેવાર અંધ કરવા અને રૂા. ૫૦૦) સુધી દંડ કરવાને તાલુકા મહાજનને અધિકાર છે. અને જો દેશાવરી મહાજનની મનાઇ હુકમના ભંગ થયા હશે તા વર તથા કન્યા પક્ષના ગુન્હેગારના એ વર્ષ સુધી જ્ઞાતિ-વ્યવહાર અંધ રાખવા અને રૂા. એક હજાર સુધી દંડ કરવા. આ દંડની રકમ ઉપર તેના તાલુકા મહાજનના અધિકાર ગણાશે અને તેવા વેશવાળ કે લગ્નમાં સામેલ થનારને યાગ્ય સજા કરવાને તાલુકા મહાજનને સત્તા છે.

(૧૫૬) કાઇ પણ શખ્સનું વેશવાળ થયા પછી તે વરને ભયંકર વ્યાધિ થયા હાય, અથવા તેનું નપુંસક-પણું માલુમ પડ્યું હાય, અથવા તે વટલી ગયા હાય, તા જે ગામના તે વર હાય તે ગામના તાલુકાના મહાજનની પાસે કન્યાવાળાએ જઇને કન્યાના છુટકારા કરવાની અરજ કરવી. પછી સદરહુ તાલુકાનું મહાજન વૈદ અથવા દાક્તરની મદદથી તથા બીજા પુરાવાથી તે બાબતની પાતાની ખાત્રી કરે; અને તેઓને ખાત્રી થાય

કે તે કન્યાને તે વર સાથે પરણાવવી વ્યાજળી નથી તેા, તે વરને કન્યા છેાડી દેવાની મહાજન ફરજ પાડી શકે; અને કન્યાવાળા તે વરને ત્યારે જ છાડી શકે.

(૧૫૭) ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે કન્યાના છુટકારા થયા પછી કન્યાવાળાએ તે કન્યાને વરના આપના ગા-મમાં કે વરના માસાળના ગામમાં પરણાવવી નહિ, તે-મજ કન્યાની ઉમર કરતાં દશ વર્ષથી વધારે ઉમરવાળા વરને પરણાવવી નહિ.

(૧૫૮) આવી રીતે કન્યાના છુટકારા થાય ત્યારે પ્રથમના વર તરફથી કન્યાને એ ધરેણું વગેરે કંઇ અપા-યું હાય તા તે વરવાળાને કન્યાવાળા પાસેથી મહાજને અપાવલું;અને તે ઉપરાંત રા.૧૦૧) કે મહાજનને યાગ્ય લાગે તે વરવાળાને અપાવવા. અને રા. ૨૫) કન્યાવાળા પાસેથી જીવદયામાં અપાવવા.

(૧૫૯) વેશવાળ કર્યા અગાઉ વરમાં ઉપર જ-ણાવ્યા મધ્યેના કાઇ પણ પ્રકારના દાષ હાય અને જા-ણીબુઝીને કન્યાવાળાએ વેશવાળ કર્યું હાય, તા તે આ-અતમાં પાછળથી કન્યાવાળાની ફરિયાદ સાંભળવી નહિ, પરંતુ ફરેબના કારણથી એવું વેશવાળ થયું હાય અને પાછળથી કન્યાવાળાના સમજવામાં આવે તા, તેણે તે તાલુકાના મહાજનની પાસે અરજ કરવી, અને મહાજને તે બાબતના પાતાની મરજમાં આવે તેવા ઇન્સાફ કરવા.

(૧૬૦) આવા પ્રસંગમાં નાના તાલુકાવાળાઓએ

પાતાની નજીકના માટા તાલુકા સાથે મળીને નિર્ણય કરવા.

- (૧૬૧) વેશવાળ કર્યા પછી વર બે આંખે આંધ-ળા થયા હાય તા, અથવા કાઇ પણ કારણથી પાતાનું ગુજરાન ચલાવી શકે તેવા ન હાય તા, મહાજને વરક-ન્યાના ગુજરાનને સારૂ વરવાળા પાસેથી વ્યાજબી રક-મના બંદાઅસ્ત કરી આપી તે કન્યાને પરણાવી દેવાનું કહેલું; પરંતુ વર બે આંખે આંધળા થયા હાય તા તે ખાબતમાં કન્યાવાળાની અરજથી મહાજન વેશવાળ ફાક કરાવી શકે.
- (૧૬૨) કાઇ પણ કન્યાવાળા પાતાની કન્યાના છુઠકારા કરવા નાત પાસે અરજ કરે તાે તેને વધારેમાં વધારે એક વર્ષની અંદર યાેગ્ય જણાય તેવા ન્યાતે ઇનસાફ આપવા.
- (૧૬૩) આવી બાબતમાં વરકન્યાવાળા આંદર અંદર સમજીને વેશવાળ ફાેક કરે તાે તેમાં મહાજનને વચ્ચે આવવાની જરૂર નથી; પરંતુ અંને પક્ષકારાેએ મળીને તે હકીકત મહાજનને જાહેર કરાવી.

પ્રકરણ ૮ મું.

ધર્મ સંબંધી—

(૧૬૪) વીશાશ્રીમાળી વાણીયાએ જૈનધર્મ પાળવા. જે કાઇ જૈનધર્મ સિવાય બીજા ધર્મને અંગીકાર કરે તેની સાથે જ્ઞાતિ સંબંધી કાઇ પણ પ્રકારના વ્યવહાર રાખવા નહિ.

[44]

- (૧૬૫) જ્ઞાતિના જમણવારમાં કંદમુળ તથા રીંગ-ણાનું શાક કરવું નહિ, તેમજ રાત્રે જમાડલું નહિ.
- (૧૬૬) આપણી જ્ઞાતિના કાેઈ પણ શખ્સે નારા-યણ**ઝલ** તેમજ લીલ પરણાવવાનું કામ કરલું નહિ.
- (૧૬૭) જ્ઞાતિના વરામાં સંચાની પડસુદી તથા રવા વાપરવા ઉચિત નથી.
- (૧૬૮) આપણી સરહ્રદની બહાર રહેનારા અન્ય ધર્મ પાળનારા વીશાશ્રીમાળી વાણીઆની સાથે કન્યા દેવાના વ્યવહાર કરનાર બેવડા ગુન્હેગાર ગણાશે. અને લેવાના વ્યવહાર પણ તદ્દન બ'ધ કરવામાં આવે છે.

પરચુરછુ બાબતાે સબ'ધી—

(૧૬૯) કાઇપણ આરત પાતાની પાછળ દિકરી મૂકી ગુજરી જાય અને તે દિકરી તેના માસાળ ઉછરે, તે બાબતમાં તેના બાપ કે ભાઇ જો હૈયાત હાય તા તેનું વેશવાળ કરવાના પ્રથમ હક્ક તેના બાપ કે ભાઇના છે; પરંતુ કાઇ પણ કારણસર તેને ખરાબ ઠેકાણે આપવાના શક દુર થવા માટે તેણે તેના માસાળીયાની સંમત્તિ લઇને તેનું વેશવાળ કરવું; અને માસાળીયાં જો વેશવાળ કરે તે તેઓએ તેના આપની મંજીરી લેવી. કન્યાના બાપ કે ભાઇ હૈયાત ન હોય તો તેના આપના લાગતા વળગતાની સંમત્તિ લઇને માશાળીયાએ વેશવાળ કરે તું. અને પક્ષ વશ્ચે અણ્યનાવ હોય તા કન્યાના બાપે પાતાના ગામની જ્ઞાતિની સંમત્તિ લઇને વેશવાળ કરે તું.

(૧૭૦) કેટલાએક હરામની દાનતવાળા કાળી–નાળી

વિગેરેની કન્યા લઇને અહાર ગામ જઇ વાણીયાની દિકરો તરીકે પરણાવી આવે છે. તેવાઓને તેની જં- દગી સુધી નાત અહાર રાખવા, અને તેની સાથે કન્યા લેવા દેવાના વ્યવહાર કાયમને માટે અધ રાખવા.

(૧૭૧) વેશવાળ કરતી વખતે પૂરતની રકમ બાલવી નહિ, અને લગ્નના ખર્ચ આપવા સંબંધી પણ કન્યાવાળાની કબુલાત વરવાળાએ લેવી નહિ.

(૧૭૨) કન્યાને સામે પરણાવવા લઇ જવાના પ્રતિઅધ કરવામાં આવે છે.

(૧૭૩) આ ધારામાં વરવાળા તથા કન્યાવાળાને આપવા અપાવવાની જે જે આખતા ઠરાવેલી છે તે કરતાં અંને પક્ષકારાની સંમતિથી જે કાઇ એાછું લે તેને માટે આ ધારાથી કાંઇ પણ પ્રતિઅંધ થતા નથી. આ ધારા માત્ર વધારે લેનાર દેનારને માટે પ્રતિઅંધકર્તા છે.

(૧૭૪) આ ધારામાં ખાસ કારણસર કાંઇ પણ સુધારા યા વધારા કરવાની યા કાઇ પણ બાબત રદ્દ કર-વાની જરૂર જણાય તાે દેશાવરી મહાજન કમીડી તેમ કરવા મુખત્યાર છે.

પ્રકરણ ૯ મું.

સજા પ્રકરણુ.

પરજક્ષામાં તથા પરન્નાતિમાં કન્યા દેનારના ઇન્સાફ કરવા બાબત—

(૧૭૫) આપણી મુકરર કરેલી સરહદ ખહાર બે કાઇ પણ માણસ પાતાની દિકરીને કેરીઉતાર આપે– હયે તો તે આઅત રૂા. પ૦૧) પાંચસા એક સુધી વરવાળા પાસેથી દંડના લીધા પછી તેનું લગ્ન થવા દેવું, અને કન્યાવાળાને પાંચ વર્ષ સુધી જ્ઞાતિઅહાર રાખ્યા પછી તેની પાસેથી તે તાલુકાના મહાજનની મરજમાં આવે તે દંડ લઇ તેને જ્ઞાતિમાં લેવા.

(૧૭૬) ઝાલાવાડ પ્રાંતની સરહદ અહાર અથવા દિરિયા ઉતાર કાઇ શખ્સ પાતાની કન્યા આપે-હયે તા તે વરના રા. પ૦૧) દંડના લીધા પછી તેના લગ્ન થવા દેવાં. અને તે કન્યાવાળાને પાંચ વર્ષ જ્ઞાતિ અહાર રાખ્યા અદ નાતની મરજમાં આવે તે પ્રમાણે દંડ લઇ તેની સાથે માત્ર જમવા જમાડવાના વ્યવહાર કરવા; પરંતુ તેની સાથે કન્યા લેવા દેવાના વ્યવહાર કરવા કે કેમ તે મહાજનશ્રીને યાગ્ય લાગવા ઉપર રહેશે.

(૧૭૭) ઉપરની અંને કલમના ઠરાવ આપણી સરહદમાંથી ગુજરાન ચલાવવાને માટે અહાર ગામ વસતા હાેય અને આ ધારાધારણને અનુસરતા હાેય તેઓને માટે લાગુ નથી.

(૧૭૮) પરજ્ઞાતિમાં સરહદની અંદર અથવા અન્ હાર કાઇ પણ શખ્સ પાતાનીક ન્યા આપે–હયે તા તે વરવાળાના રા. ૧૦૦૧) દંડના લીધા પછી તેનું લગ્ન થવા દેવું; તેમ છતાં મહાજનની રજા વીના લગ્ન કરી જાય તા તે દંડ કન્યાના આપની પાસેથી લેવા, અને તે વેશવાળ કરનાર કન્યાના મા–આપ કે જે હાય તેને દશ વર્ષ સુધી નાતઅહાર રાખી ત્યાર આદ નાતની મરજી મુજઅ દંડ લઇ તેને નાતમાં લેવાં; પણ તેની સાથ કન્યા લેવા દેવાના વ્યવહાર તા કાયમને માટે અધ રાખવા.

(૧૭૯) ઉપર પ્રમાણે પરહૃદ કે પરજ્ઞાતિના સંબંધ થયા હાય ત્યારે જો તે કન્યાના ભાઇઓ સગીર ઉમરના હાય તા તેમને ગુન્હેગાર ગણવા નહિ; પરંતુ તેમણે ઉમર લાયક થયા પછી તે બાબત તેમના તાલુકાના મહાઝનને અરજ કરવી, અને તેની નિદેશ્વતાની ખાત્રી કરાવી છીઠકારા મેળવળા.

(૧૮૦) પરજક્ષામાં કન્યા આપનાર-લેનારની સાથે સામેલ રહેનાર શખ્સને જે તેની મદદગારી સાબીત થાય તે તેની પાસેથી કેરી ઉતારની હુક કત હાય તે ફ્રા. પ૦૧) દંડના લેવા, અને પરજ્ઞાતિમાં કન્યા આપનારના મદદગાર પાસેથી રૂા. ૧૦૦૧) દંડના લેવા; તેમજ સદરહુ ધાળબહારમાં મદદગારને એક વર્ષ જ્ઞાતિબહાર રાખવા, અને પરજ્ઞાતિમાં મદદગારને એ વર્ષ જ્ઞાતિ- બહાર રાખવા.

(૧૮૧) જે શખ્સની સવેલી કન્યા જાય તે શખ્સે તે કન્યાને માટે જો કંઇ રકમ કન્યાવાળાને આપી હાય તેમ માલુમ પડે તો તે કરતાં અમણા રૂપીઆ તથા ચડાવેલું ઘરેલું તમામ તેની પાસેથી જે શખ્સની કન્યા ગઇ હોય તેને અપાવવા તે તાલુકાનું મહાજન મુખત્યાર છે; અને કંકુકન્યા ગઇ હોય તેા ચડાવેલું ઘરેલું તથા તેની આખરૂને નુકશાન અદલ યાગ્ય લાગે તે રકમ કન્યાવાળા પાસેથી પ્રથમના વરવાળાને અપાવવા મહાજન મુખત્યાર છે. પરંતુ કન્યા સવેલી આપના-

ર શખ્સ જો મહાજનનું ફરમાન માન્ય કરે નહિ તો, જેની કન્યા ગઇ હાય તે શખ્સ ન્યાયની કાેડ માં દાદ માગે તે પ્રસંગે મહાજને આ ઠરાવ પસાર થયેલા પુર-વાર કરવા.

સવેલા બાબત

- (૧૮૨) કાઇ પણ શખ્સ પાતાની કન્યાનું વેશવાળ કર્યા છતાં મહાજનની રજ્ય સિવાય સરહદમાં કે સર- હદની બહાર, બીજા શખ્સ સાથે તે કન્યાને પરણાવી દે તો તેની સાથે કન્યા લેવા દેવાના વ્યવહાર કાયમને માટે બંધ રાખવા, અને તેના રા. ૨૦૦૧) બે હજારને એક સુધી દંડના લીધા પછી તથા દસ વર્ષ સુધી નાતખહાર રાખ્યા પછી તે ગુન્હેગારના તાલુકાના મહાજનદારા દેશાવરી મહાજનની સત્તાધારી કમીટીને તેણે અરજ કરવી, એટલે તે તેને જ્ઞાતિમાં લઇ શકશે; અને નાતમાં લીધા પછી તેની સાથે માત્ર જમવા જમાડવાના વ્યવહાર રહી શકશે. કન્યા લઇ દઇ શકાશે નહિ.
- (૧૮૩) સવેલું લાવનાર વરને પાંચ વર્ષ સુધી જ્ઞાતિ બહાર રાખવા; ત્યાર બાદ તેના તાલુકાના મહાજનદારા સમગ્ર મહાજનની કમીટીને તેણે અરજ કરવી, એટલે તે તેને રૂા. ૧૦૦૧) સુધી દંડના લઇને નાતમાં લઇ શકશે.
- (૧૮૪) સવેલું લાવવામાં તથા આપવામાં સામેલ રહેનારને બે વર્ષ સુધી નાતબહાર રાખવા; અને ત્યાર બાદ રૂા. ૫૦૧) સુધી દંડના લઇ નાતમાં લેવા.
- (૧૮૫) કાેઇ પણ તાલુકાના ઉપર જણાવેલ ગુન્ ન્હેગાર આપણા તાલુકા મ^ઠયેના કાેઇ પણ તા<mark>લ</mark>ુકામાં

અથવા તેના તાખાના ગામમાં જઇને રહે તો તેને પ્રથમના તાલુકાવાળાએ કરેલી શિક્ષાના અમલ તે તાલુકાવાળાએ તેવીજ રીતે કરવા અને દંડ વસુલ થાય તા પ્રથમ શિક્ષા કરનાર તાલુકાને આપવા.

(૧૮૬) જે તાલુકામાં રહીને ઉપર જણાવેલ શુન્હેગારાએ ગુન્હાે કર્યાે હાેય તે તાલુકાવાળાએ તેને ઠરા-વ્યાપ્રમાણે શિક્ષા કરવી અને બધા તાલુકાને ખબર આપવા. દંડનાે હક તે તાલુકાનાે સમજવાે.

પરચુરણ ગુન્ઢા સંખ'ધી

- (૧૮૭) સમુરતાં, લગ્ન, આણું વગેરે જે જે ખાબ-તામાં માણસા લઇ જવાની સંખ્ય મુકરર કરવામાં આવી છે તે તે આબતામાં ઠરાવ કરતાં વધારે માણસા જેની તરફથી લઇ જવામાં આવે તેના દરેક માણસ દીઠ રૂા. રુ ત્યાંના મહાજને લેવા.
- (૧૮૮) વેશવાળ સંઅંધી લુગડાં ચડાવવાના કરેલા ઠરાવ ઉપરાંત જે કાેઇ વધારે કિંમતનાં લુગડાં આપરા તેના રૂા. ૨૫၂ સુધી દંડ કરવામાં આવશે.
- (૧૮૯) વરણામાં મૂકવાનાં લુગડાં તથા ધરેણાંના ઠરાવની ઉપરાંત જે કાેઇલુગડું તથા ઘરેણું મૂકશે તેના રૂા. ૧૦૦) સુધી દંડ કરવા નાત મુખત્યાતર છે.
- (૧૯૦) લગ્નપ્રસંગમાં તેમજ બીજા દરેક પ્રસંગમાં રૂપીઆની જે જે રકમ આપવા લેવાનું ચાક્કસ ઠરાવ્યું છે તે કરતાં જે શખ્સ વધારે રૂપીઆ લેશે તેની પાસેથી તેણે લીધેલા રૂપીઆ તેના સામાવાળને પાછા અપાવી

તે રકમ ઉપરાંત બીજા તેટલાજ રૂપીઆ સુધી દંડના લેવાને તે ગામની નાત મુખત્યાર છે.

(૧૯૧) આણા પ્રસંગે તેમજ સીમંત પ્રસંગે લુગડા આપવાના જે ઠરાવ કર્યો છે તે કરતાં વધારે લુગડાં મુકશે તેના રૂા. ૨૫ સુધી દંડ કરવા નાત મુખત્યાર છે.

(૧૯૨) ૪૫ વર્ષની ઉમર ઉપરાંતના કાઇ પણ શખ્સ કન્યા લાવે તાે તેના રા. ૫૦૧) તથા કન્યાના આપ ના રા. ૫૦૧) દંડના લીધા પછી જ્ઞાતિએ તેઓને લગ્નની પરવાનગી આપવી, અને વરને તથા કન્યાના આપને એક એક વર્ષ જ્ઞાતિઅહાર રાખ્યા આદ જ્ઞાતિમાં લેવા.

(૧૯૩) આ પ્રકરણમાં જે જે બાબતાને માટે ખાસ શિક્ષા ઠરાવવામાં આવી નથી તેવી તમામ બાબ-તામાં જે ઠરાવ કરેલા છે તેથી વિરુદ્ધ કરનારને તે તાલુ-કાની નાત ચાગ્ય શિક્ષા કરવા મુખત્યાર છે.

આ ધારા સ. ૧૯૮૯ ના વૈશાક વદી ૨ થી રંધાળા સુકામે મળેલા શ્રી ગાહેલવાડ દેશાવરી જ્ઞાતિ સંમેલનમાં સર્વાનુમતે પસાર કરવામાં આવ્યા છે.

શ્રીગોહેલવાડ (દેશાવરી) મહાઝન કમીટી

(પ્રતીનિધિએાનાં આવેલાં નામાની યાદી)

પાલીતાણા.

નગરશેઠ વનમાળીદાસ બેચરભાઇ પ્રમુખ.

વારા બેચરભાઇ ગાંડાભાઇ ઝવેરી લક્ષ્મીચંદ ઘેલાભાઇ મેતા પીતાંબર હેમચંદ શંધાભાઇ શાંઘવી લક્ષ્મીચંદ ભગુભાઇ દીઓરા પુરૂષાતમ બેચરભાઇ ગાંધી ઓધવજી પ્રાગજી શા. દીપચંદ કેશવજી શા. નાનચંદ ઠાકરશી વારા દીપચંદ જીવન શેઠ પ્રમાણંદ માધવજી

લાવનગર.

વારા ખાન્તિલાલ અમરચંદ દાશી જીવરાજભાઇ એાધવજી વેત્રા જીઠાભાઇ સાકરચંદ શેઠ દામાદર ભાષ્યુજી શેઠ નાનચંદ કુંવરજી શા. ક્તેચંદ ઝવેરભાઇ શેઠ ચુનીલાલ કુંવરજી શા. પુરૂષાતમ ગીગાભાઇ શંઘવી જેચંદ દલીચંદ શેઠ દેવચંદ દામજ શા. હીરાલાલ અમૃતલાલ શા. માણેકચંદ રાયચંદ શા. મુળચંદ કરશન મહુવા (૭) તથા તેના તાખાના (૨)

પ્રતીનિધીએાના નામાે ચુંટાઇને હુજુ મુખ્યાં <mark>નથી</mark>.

કુંડેલા.

નગરશેઠ ઝવેરચંદ અહેચર**ભા**ઇ દાેશી જગજીવન બાઉચંદભાઇ દાેશી પ્રેમચંદ વનમાળી શેઠ ડુંગરશી મૂળજી શા. રામજી કાળીદાસ

શીહાર.

શેઠ મગનલાલ ગાંડાભાઇ શા. મગનલાલ તારાચંદ શા. માતીચંદ વીઠલ વાસા લલ્લુભાઇ પીતામ્બરદાસ સ્લાત રતીલાલ હેમરાજ

અમરેલી.

મહેતા મંગળજી મા<mark>ણે</mark>કચંદ શંઘવી ધારશીભાઇ ડાહ્યાભાઇ ધરૂ ત્રિભાેવન હેમચંદ વળા.

મહેતા કરશનદાસ ગુલાખચંદ મહેતા અનાપચંદ ક∉યાણછ શા. ગારધન જીવરાજ શાંધવી ભાઇચંદ મેઘજ

તળાજા.

શેઠ કેશવછ ઝુંઝાભાઇ શા. દુર્લ ભદાસ ધરમશી મહેતા છગનલાલ ગાેરધન

ઘાાા.

શંઘવી કાંતીલાલ વીઠલદાસ પરી ખાેડીદાસ ખીમચંદ

ઘાંઘાળારૂં.

વાેરા મેઘજ હંસરાજ-તણસા વારૈયા ધરમશી ઝવેર–ત્રાપજ શા. રણુંકાેડ ભીમજી–જસપરા શા. માણેક્ચંદ રામજી–દીંએાર

ઝાંઝમેર.

શા. પ્રેમચંદ પુરૂષાેતમ **ઝુ**ંટ**વડા**.

ગાંધી જેઠાલાલ ધરમશી ચીતળ.

મહેતા વીઠલદાસ હીરાચંદ **બગસરા**.

દાશી મણીલાલ હીરાચંદ દાશી સૌ<mark>ભાગ્યચંદ</mark> તારાચંદ ર'ઘાળા.

શેઠ ગુલાખચંદ હકમચંદ **પછેગામ**

શેઠ ગાેવરધન કુલચંદ શા. માવજી ગાંગજી

ઉમરાળા.

જસાણી છગનલાલ મેરાજ દાશી જગજીવન માણેકચંદ ઉત્તા

દેશશી માશેુકચંદ ધારશીબાઇ સાંગાણા કામળાલ.

શા ફુલચંદ માવજ~~ી સાંગાણા~~ શેઠ દીપચંદ ત્રીકમજી–કામ<mark>ળાલ</mark> દાઠા.

શા. લલ્લુ **લા**લચંદ શા. ગાેપાળજી તારાચંદ

જેસર.

શા. બેચર રામજી ઢાણા.

શા. ત્રીલાેવન પ્રાગછ હાથસણી.

શા. ઠાકરશી માણેકચંદ **મા**ખહેકા.

શા. અમરચંદ નારણ

चेरी.

શા. ભવાન વીરજી ચાેક.

ગાંધી મગનલાલ ઠાકરશી વાવડી માેટી.

શંઘવી છગનલાલ પાનાચંદ નવુંગામ.

વાેરા રાયચંદ વાલજ ભ'ડારીયા.

શા. હઠીચંદ ગુલાખચંદ દેપલા.

શેઠ નાનચંદ સુળચંદ ગારીયાધાર.

પારેખ હરગાવીંદ ખાેડીદાસ **નાેંઘણવદર**.

શા. ધરમશી જેઠા કળીયા.

શા. કુલચંદ ભગવાન પાલડી.

શા. તલકચંદ માેતીચંદ સુરકા માેટા.

શા. ન્યાલચંદ ભાઇચંદ

વાલર.

ગાંધી વીરચંદ હેમચંદ સેદરડા.

શા. હરીચંદ ગાંડા વરતેજ.

શ્રેઠ વાલચંદ્ર મગનલાલ ચમારડી.

મેતા ચત્રભજ વીઠલ છભાડીયા.

ગાંધી મગનક્ષાલ જેઠા માણપર.

શા. તલકચંદ ગાકળ પીપરીયા–(માળવીયા).

શા. હીરાચંદ માેતીચંદ **બાબરા**.

મેતા જાદવજી ભાષ્યુ**છ** શેળાવદર.

શા. દુર્લ ભછ હંસરાજ વંડા.

પટેલ કાળાભાઇ <mark>ધન</mark>જી **આંળા**.

મેતા લાલચંદ હેમચંદ

[\$4]

તાલુકા મહાઝનના પત્રવહેવારની યાદી.

- **પાલીતાણા—રો**ઠ ખુશાલ વર્ધમાન વગેરે વીશાશ્રીમાળી મહાઝન સમસ્ત. ઠેં૦ નગરશેઠ વનમાળીદાસ બહેચરભાઇ સુ. પાલીતાણુ
- **ભાવનગર**—વારા અમર**ચં**દ જસરાજ તથા શેઠ ભાયજી અમરા વગેરે વીશાશ્રીમાળી ન્યાત સમસ્ત. ઠેં વારા અમરચંદ જસરાજ મુ. ભાવનગર.
- મહુવા—શેઠ ગાેકળ ગણેશ તથા શેઠ પદમા તારા વગેરે વીશાશ્રી. મહાઝન સમસ્ત ઠેંગ્ શેઠ સામચંદ ગાંડાલાલ સુ. મહુવાખંદર.
- કું **ડેલા** શેઠ વાસણુ પ્રેમજ તથા દેાશી માનજ ત્રીકમજ વગેરે વી. શ્રી. ન્યાત સમસ્ત. ઠેં૦ શેઠ રાઘવજ હીરાભાઇ સુ. કુંડલા.
- **રીહિાર**—શેઠ વાલ અમીપાળ તથા શા. નથુ કલા વગેરે વી. શ્રી. ન્યાત સમસ્ત. ઠે૦ શેઠ વીઠલ ગાંડાની દુકાને મુ. શીહાર.
- વળા—મહેતા ગુલાભચંદ જીવાભાઇ વગેરે વીશા શ્રી. મહાઝન સમસ્ત. ઠેં૦ મહેતા કરશનદાસ ગુલાભચંદ (ધાળ જં. થઇને) સુ. વળા.
- ઝાંઝમેર—શા. ગીગા વાલજી તથા શા. રૂપા અમરશી વગેરે વી. શ્રી. ન્યાત સમસ્ત. પાેસ્ટ ઉંચડી (તળાજા થઇને) મુ. ઝાંઝમેર.
- તળાજા—શેઠ ઝુંઝાભાઇ લીખાભાઇ તથા શેઠ દુલ ભજી ધરમશી વગેરે વીશા શ્રી. મહાઝન સમસ્ત. ઠેં૦ શેઠ કેશવજી ઝુંઝા-ભાઇ સુ. તળાજા.
- અમરેલી—મહેતા જેઠા કુરા તથા મહેતા માવજ હીરજ તથા કુ ડાસા વીરપાલ તથા કાેરડીયા વીરચંદ જદવ વગેરે વીશા શ્રી. ન્યાત સમસ્ત. ઠેંઠ દાેશી મંગળજી માણેકચંદ સુ. અમરેલી.
- **દાઠા**—શેઠ ઠાકર આછુંદ તથા સલાત ધનજી માણેકચંદ વગેરે વીશા શ્રો. મહાઝન સમસ્ત. ઠેં૦ શેઠ હરજીવન ખીમા સુ. દાઠા.
- **દ્યાદ્યાભારૂં**—શેઠ નારણુ સુળજી તથા શેઠ જગજીવન ઠાકરશી વગેરે તણુસા, ત્રાપજ, જસપરા, દીએાર વીશાશ્રીમાળી ન્યાત સમસ્ત. ઠે૦ જ**ગજીવન ઠાકરશી (ભાવન**ગર થઇને) **મુ**. તણુસા.

[\$\$]

- ચીતળ—મેતા લખમીચંદ જેઠા વગેરે વીશા શ્રીમાળી ન્યાત સમસ્ત. ઠેં૦ મહેતા હીરાચંદ કલ્યાણ્ર ની દુકાને મુ. ચીતળ.
- અગસરા—દાશી દેવચંદ જેઠા વગેરે વીશા શ્રી. ન્યાત સમસ્ત. ઠેં દાશી સૌભાગ્યચંદ તારાચંદ સ. ખગસરા (ભાયાણીના.)
- સાંગાણા-કામળાલ—શા. કુલચંદ માવજી તથા શા. ત્રીકમ વાલા તથા પારેખ વમળશી ધરમશી વગેરે સાંગાણા–કામ-ળાલ વીશા શ્રી. મહાઝન સમસ્ત. ઠેંગ્ શા. કુલચંદ માવજી (તળાજા થઇને) મુ. સાંગાણા
- **રંઘોળા** રોઠ હકમચંદ કાળીદાસ વગેરે વી. આરગામના વીશા શ્રી. મહાઝન સમસ્ત. ઠેં૦ રોઠ હકમચંદ કાળીદાસ સુ. રંઘાળા (ધાળા જંકશન થઇને).
- ગાઘા—શેઠ કાળા મીઠા વગેરે મહાઝન સમસ્ત. ઠે૦ શેઠ કાળા મીઠાની પેઢીમાં મુ. ગાઘા.
- ઉના—દેાશી ધરમશી લીલાધર તથા વાસા હેમચંદ છવા વગેરે વીશાશ્રીમાળી મહાઝન સમસ્ત. ઠેં૦ દેાશી માણેકચંદ ધારશી મુ. ઉના.
- ઉમરાળા—શેઠ છગન મેરાજ વગેરે વીશાશ્રીમાળી ન્યાત સમસ્ત. ઠે૦ શેઠ છગન મેરાજની દુકાને (ધાળા જંકશન થઇને) સુ. ઉમરાળા.
- **પછેગામ—શે**ઠ માનજ રામજ તથા શેઠ વશરામ ડાયા વગેરે વી. શ્રી. ન્યાન સમસ્ત. ઠેં૦ શા. ગાેરધન ફુલચંદની દુકાને (ધાળા જ કશન થઇને) મુ. પછેગામ.
- ખું ટવડા—ગાંધી માવજી રતન તથા દાશી હેમરાજ ઠાકરશી તથા દાશી ભુલા રાયચંદ તથા શા. પીતાંબર યુંજા વગેરે વીશા શ્રી. ન્યાત સમસ્ત. ઠેંગાંધી જેઠાલાલ ધરમશી (મહુવા થઇને) મુ. ખું ટવડા–માટા.

[\$9]

સંમેલન પ્રસંગે પધારેલા જ્ઞાતિભાઇએાની નામાવળી. (સહીએાની યાદી સાથે)

<mark>પાલીતા</mark>ણા.

રોઠ ખુશા**લ** વધ[િ]માન હ્યા. વનમાળી બેચરભાઇ **ક્રવેરી લખમીચ**ંદ ઘેલાભાઇ દ્રીએત્રા બેચર વાલછ દ્ધા. પરશાતમ બેચર શેઢ માધવજી નથુ હ્યા, પરમાર્ણ દ માધવજી દ્રીઓરા પરશાતમ લાલા હ્યા. કાનજી પરશાતમ ગાંધી નરાતમ છગન દ્રીએારા ગંભીરદાસ હરખર્યંદ શા. ધરમશી છવણ **ઝવેરી** ખેચર માલા હા. અમરચંદ બેચર શા. બાણજ ડુંગરશી શા. માહન દયાળ

વાેરા બેચર ગાંડાભાઇ મેતા પીતાંબર હેમચંદ્ર શાંઘવી લખમીચાંદ ભગુભાઇ ગાંધી એાઘવછ પ્રાગછ વારા મગનલાલ તારાચંદ શા. દીપચંદ કેશવજી શા. વાલછ માધવછ **ઝવેરી જગ**જીવન વીરચંદ સંઘવી ગાેવિંદજ કાળા હા. ચુનીલાલ સવચંદ શા. નાનચ'ઠ ઠાકરશી શેઠ કલ્યાછજી વનમાળી શા. માણેકચંદ માતી હા. દેવચંદ માહેકચંદ ગાંધી દેવચંદ હાવ<u>ા</u> હા. માતીચંદ દુર્લં ભ

ભાવનગર.

વારા જગજીવન અમરચંદ શેઠ ગીરધરભાઇ આણુંદજ વારા જીઠાભાઇ સાકચંદ શા. ઝવેરભાઇ ભાઇચંદ હા. અનાપચંદ ઝવેરભાઇ વારા ખાન્તિલાલ અમરચંદ દાશી જીવરાજ એાધવજી શા. મુળચંદ કરશન શા. માણેકચંદ કરમચંદ શા. પરશાતમ ગીગાલાઇ

[58]

શેઠ ચુનીલાલ કુંવરજી સંઘવી જેચંદ દ્વીચંદ પારેખ શામછ રામછ શેઢ પરશાતમ માતીચંદ શા. જાદવજી નરશી શા. નશુભાઇ દેવચંદ શા. એાધવજી માવજી **ઝવેરી કતેચંદ** છવણ શેઠ કેશવેલાલ દામાદર શા. કુંવરજી નથુસાઇ સાંઘવી સવર્ચાંદ વેલચાંદ હા. જેચંદ રામચંદ શા. રતીલાલ દેવચંદ વારા ભગવાન નથુભાઇ શા. ગુલાબચંદ માતીચંદ શ'ધવી કુ'વરછ બેચરદાસ પારેખ લહુભાઈ ગુલાખચ દ વેજાણી વર્ષમાંળી બેંચેરદાસ ગા દ્રીપચંદ્ર જેઠોભાઇ

શેઠ નાનચંદ કુંવરછ શા. દ્રલભજી હાઉ શેઠ વધ^રમાન મનજી શેઠ દેવચંદ દામછ શેઠ અનાેપચંદ ગાેવિંદછ ધાેળકીયા અમીચંદ દ્વીપચંદ શા. ચુનીલાલ મનજી શાઃ નરશીદાસ ગાંડાભાઇ શેઠ છાટાલાલ નાનચંદ શા. નાનચંદ દેવચંદ મેતા ધરમશી રતનજી શા. પ્રેમચંદ્ર ભાષાજી સંઘવી ગાવિંદજી દીયાળ પારેખ મનસુખ નાગરદાસ શા. કાળીદાસ પીતાંબર શા. વલભદાસ ભાષ્ટ शेह के धिवल तेलपाल પારેખ ગાવિંદ્રજી કેશવજી

મહુવા.

શેઠ સામચંદ ગાંડાલાલ શા. વનમાળી ગંભીરચંદ શા. ત્રીભાવદાસ કતેચંદ દાશી અમર્સ્ચંદ ગુલાળચંદ દાશી ગુલાબચંદ વિકેલદાસ દાશી હઠીચંદ અવેરચંદ દાશી હઠીચંદ ભારાસ્છ ગાંધી મંખળજી હરીએક દાશી હીરાચંદ માધવજ દાશી કરશનદાસ ગારધન વાસા લખમીચંદ દયાળ શા ગુલાભચંદ નથુ દાશી પાપટલાલ હરજીવન દાશી સામચંદ અભેચંદ ગાંધી શામજ કુંવરજી દાશી પાનાચંદ ખેતીદાસ

[\$6]

કું ડલા.

રીઠ ઝવેરચંદ એચર દાેશી જેચંદ માણેકચંદ શેઠ પરમાષ્ટ્રંદ એચર દાેશી માણેકચંદ કાળીદાસ શંઘવી જેક્કસાઇ દેવસંદ શેઠ હુંગરશી મુળજી દાશી પ્રેમચંદ વનમાળી શેઠ જાદવજી જેરામ દાશી વનમાળી દામજી શંધવી વીરજી ગાેપાળજી

શીહાર.

શેઠ વાલ અમીપાળ હ્યા. મગનલાલ ગાંડાભાઇ શેઠ વીરચંદ અમીચંદ દાેશી વી**ઠલ**દાસ વાલછ હા. દુલભ વીઠલદાસ વાસા ગલા બાઘા હા. લલ્લુભાઇ પીતાંબર દાશી વેલજ માતજ હા. નાનચંદ માગેક્ષ્યંદ શા. લલુભારું મનજ શા. બકુ અંદરજી હ્યા. હરીચંદ ભગવાન ગાંધી ગીરધર ગાવિંદજ શા. દેવજી એાઘા હા. ધનજી જીકમજી સલાત રતીલાલ હેમરાજ

શા. નથુ કલા હ્યા. મગન તારાચંદ શા. દલીચંદ હીરાચંદ શા. વીકલ વેલા દ્યા માતીચંદ વીઠલ શા. ઝવેરચંદ્વ રામજી ત્રા. પ્રાગજી ઝવેરથં દ દાશી કીકા સવગણ दा अक्रिय चंद्रमान શા. ઝવેર રામ્નજી શા. પાનાચંદ્ર બેચર હા. ગાેપાળજી પાનાચંદ શા. દ્વીરાચંદ ગારધન શેઠ ભગવાન કાકરશી હ્યા. માનચંદ સાવજી શા. કુંવરજી જીવરાજ

્વળા.

મેતા કરશનદાસ ગુલાખચંદ શંધવી ભાધચાંદ **પે**ધછ શા વીઠ**લ ભાઇ**ચાંદ શા. ગારધન જીવરાજ મહેતા અનાેપ્રચંદ ક<u>લ્યાલ</u>્લ શા. સુંદરજ હીરાચંદ

| 60]

શા. નાનચંદ ભવાન જસાણી તારાચંદ વાલછ હા. જગજીવન તારાચંદ શા. રાયચંદ એાધવછ

શા. હરીચંદ એાધવજી શા. નરશી રતનજી પંડિત ભગવાનદાસ હરખચંદ

અમરેલી.

મેતા મંગળજી માણેકચંદ મેતા વીરજી ગાયાળજી હા. તારાચંદ્ર ધારશી ધરૂ ત્રિભાવન હેમચંદ

શા. ગુલાબચંદ વછરાજ કારડીયા વીરચંદ જાદવ હા. દેવચંદ ત્રીકમ

તળાજા.

દેાશી કેશવજી ઝુંઝાભાઇ શા. માણેકચંદ જેચંદ શેક ગાંડાલાલ ડાયાલાલ

શા. લાલચંદ ગુલાખચંદ શા. છગનલાલ કાળીદાસ શા. ખકાર જીવરાજ

ઘાઘા.

શેઠ ધરમચંદ મગનલાલ શાંઘવી ક્રાંતિલાલ વીઠલદાસ શા. રતીલાલ વલ**ભ**દાસ શા. ગીરધરલાલ જીવરાજ

શાંધવી રાયચંદ લલુભાઇ પારી વે**ણીલાલ છે**ાટા**લા**લ શેઠ વીઠલદાસ ધરમચંદ્ર

ચીતલ.

મહેતા વીઠલદાસ હીરાચંદ શા હેમતરામ વશરામ

ધરૂ જેઠાભાઇ માવજી ધરૂ રતીલાલ કેશવજી

બગસરા.

દાેશી સાભાગ્યચંદ તારાચંદ શા મણીલાલ હીરાવ્યંદ

∙ ઉસરાળા.

જસાણી છગન મેરાજ શા માણેકચંદ કુંવરજી દેાશી રામછ વશરામ હા. દીપથંદ નરશીદાસ

[68]

સલાત તારાચંદ વીઠલ શા આઘુંદજ જીવન જસાહ્યી શામજ છગન જસાહ્યી જીવરાજ ગાેરધન શા વીઠલ ભાષ્યુછ શંધવી મેઘછ ભીમછ શા ભાઇચંદ હેમચંદ જસાહ્યી દયાળચંદ છગનલાલ

પછેગામ.

શેઠ વનમાળી ડાયા હા. વનમાળી ગારધન શા જાદવજી રામજ શા હરીચંદ લખમીચંદ હા. ગુલાખચંદ હરીચંદ શા પરશાતમ દોયાળ શા આશુંદજી લવજી હા. ધરમસી આશુંદજી શેઠ માહુ માત્રજી હા. માવજી માતીચંદ મેતા ગાખર મુળા હા. ભવાન વીરજી ઘેઢીવાળા શા ગાપાળજી રઘા હા. ગુલાખચંદ નરસી વારા હીરાચંદ મુલજી શા રૂપા માલા હા. ગુલાખચંદ નરસી શા પાપટલાલ માવજી શા માથેુકચંદ માલા હા. અમીચંદ લહુ શેઠ રાઘવજી વશરામ હા. વનમાળી ગારધન શા જગજીવન અમીચંદ

ખું ટવડા.

ગાંધી માવજી રતન હા. જેઠાલાલ ધરમશી વેજાણી મુળચંદ વેલજી હા. મગનલાલ એાધવજી ગાંધી ચુનીલાલ અમીચંદ દાેશી હેમચંદ ઠાકરશી હા. માણેકચંદ દીયાળ દાેશી ભુલા રાઇચંદ હા. કરશન માધવજી

દાેશી નાનજ હેમચંદ

ઉના,

વાસા અલેચંદ હેમચંદ દાઢા

શેઠ ઠાકર આણું દ હા. લહુભાઇ લાલચંદ સલાત માણેકચંદ રાઘવજી હા. દેવચંદ ગુલાખચંદ દાેશી માધા લખમીચંદ હા. કેશવજી લાધા મેતા દીપચંદ બેચર

[193]

ઝાંઝમેર.

શા. ગીગા વાલજી હા. મગનલાલ લાલચંદ દેાશી રૂપા અમરશી હા. એાધવજી ભાઇચંદ

સાંગાણા-કામળાલ.

પારેખ વમળશી ધરમશી હા. મગનલાલ વમળશી દાેશી ગુલાખચંદ સુરચંદ હા. હઠીચંદ ગુલાખચંદ શા ત્રીકમજી કાળીદાસ હા. જાદવજી દામજી શા કુલચંદ માવજી

તાગુસા.

વારા મેઘજ હંસરાજ શા હાયાલાલ જગજીવન શા મગન ત્રીભ્રાેવન શેઠ જગજીવન નરક્ષીદાસ શા જીવસજ માતી શા વનમાળી ભગવાન

ત્રાપજ.

વારૈયા **ધર**મશી ઝવેર

શા હીરાચંદ હરજી

દીએાર.

શા માણેક્ચંદ શમજી

શા ડાયા વર્ધ માન

જસાપરા.

શા રથુછાંડ ભીમજી

શા વનમાળી રામજી

ર ધાળા.

શેઢ હેકમચંદ કાળીદાસ હા. ગુલાખચંદ હેકમચંદ શા પ્રાગજ કાળીદાસ શા માણેકચંદ નાગરદાસ શા મગનલાલ આણુંદ્રજ શા હેમચંદ જસરાજ

શા માણેચંદ જસરાજ હા. અમૃતલાલ શા ભગવાનલાલ હુકમચંદ શા હઠીચંદ તારાચંદ શા પ્રેમચંદ વછરાજ શા માવસંદ શામ્રજ

[[🐯]]

શા પાનાચંદ ભીખા શા ત્રોભાેવન ગારધર શા ચુનીલાલ ગારધન શા માવજી માતીચંદ

શા અમીચંદ માતીચંદ શા અમીચંદ માતીચંદ શા રામજ વીરજ પારેખ વેલચંદ નરશી

શા તારાચંદ માહન શા એાધવજી કરશન શા કુરજી પાનાચંદ શા ઉકા ગાંડા શા હરીચંદ અમીચંદ

ભુતીયા.

શા પ્રેમચંદ તલકચંદ શા રતીલાલ એાધવજી શા જેચંદ એાધવજી શા વીરચંદ ઉકા શા ભગવાન ઉકા

શં લવી ભગવાન કુલચંદ હા. ગીરધર ભગવાન શં લવી માનજ રૂગનાથ શં લવી ઉમેદચંદ લહુ શં લવી ત્રીક્રમ**લા**લ ભીખા

ઘાલરામા.

શ'ઘવી ભીખા કેશવછ હા. ત્રીભાેવન ભીખા શ'ઘવી દુલભ વીઠલ શ'ઘવી પાેપટલાલ ભીખા

પીંચરાળી.

શા જીવન અમીચંદ હા. વૃજલાવ જીવન શા હેમચંદ ગીગા હા. અમૃત**લાલ હેમચંદ** શા ગીરધર કરશન શા મુળચંદ બેચર શા હીરાચંદ રવજ સંઘવી ઠાકરશી ભગવાન શા ભાઇચંદ જીવન શાંઘવી ગુલાભથંદ પ્રેમચંદ

શંઘવી પ્રેમચંદ મેઘજ હા. કુલચંદ પ્રેમચંદ શા પાનાચંદ પરશાતમ હા. હઠીચંદ પાનાચંદ શા હીરાચંદ મેાનજુ: શા ખીમચંદ અમીચંદ શા કાંતિલાલ શીવલાલ શા ચત્રભુજ હીસચંદ શા જયંતીલાલ જીવન શાંઘવી રતીલાલ પ્રેમચંદ

[98]

સધ્યાેેેસરા

શંધવી માણેકલાલ મારારજ શંધવી જેચંદ ગાળર હા. માહેન જેચંદ શંધવી ત્રીભાવન માણેકચંદ શા. ડાયાલાલ ગુલાખચંદ શા. ગાપાળજ હરખચંદ શા. મેઘજ રઘા હા. ત્રીભાવન મેઘજ શા. રાઇચંદ જીવન

શા. કુલચંદ લવજી હા. નાનચંદ હેમચંદ શા ધવી જેઠાલાલ ગારધન શા. ગુલાખચંદ ભાષ્યું શા. જીવન આહું દજ વારા અમરચંદ રાધવજી શા. કપુરચંદ છગનલાલ શંઘવી મનસુખલાલ જેઠાલાલ શંઘવી ચત્રભુજ જેચંદ

વાવડી (ગજાભાઇની)

શંઘવી ભગવાન મેઘછ હા. પ્રાગછ ભગવાન શંઘવી નેમચંદ છગન શા. સુંદરજી કુંવરજી

શંઘવી છગન મેઘજ શા. ઠાકરશી કુંવરજ શંઘવી ૮પુ છગન શા. પાેપ૮લાલ ઠાકરશી

જરીયા.

શા. બેચર નાગજી હા. માહન બેચર શા. વનમાળી કુલચંદ શા. મગનલાલ બેચર શા. રતીલાલ નાનચંદ શા. બચુ નાનચંદ

ઇશ્વરીયા. [.]

શા. રથુછાંડ પ્રેમચંદ

શા. છગન કલ્યા**ણુ** શા. અચુ ગલાઅચંદ્ર

કેરીયા.

શા. એાધવછ પરશાતમ હા. અમરચંદ એાધવછ શા. ગાેપાળછ એાઘડ શા. કરશન રગનાથ હા. જાદવજી કરશન શા. પ્રાગજ **એાધવ**જી

િહધ]

देवणीया

સંઘવી લખમીચંદ હાવા

માલપરા

શા. શુલાખચંદ નરશી હા. પ્રેમચંદ ગુલાખચંદ ગાંગાવારા

શા. માહન ગાંડા

રાજપીપળા

શા. ભગવાન ગાંડા

દેવગાણા

શા. લાલચંદ લખમીચંદ હા. લવજ લાલચંદ ગાંધી હરજીવન દેવા હા. હીરાચંદ હરજીવન શા. દામજ ગાેખર હા. કંવરજ ભીમજ

શા. વીઠલ કલ્યાણું હા. ભીમજ ભાઇચંદ શા. દયાળ વદ્યભજ હા. જીવન દયાળ શા. ભીમજોલાલચંદ

અગીયાળી

શા. કુલચંદ કમા હા. નેમચંદ તારાચંદ

પાડાપાણુ

શા. પ્રાગછ પ્રેમછ

શા. ધરમશી કુલચંદ

રાહીગામ

વાસા અમર**ચંદ પાનાચં**દ

ટાણા

શા. ઘેલા ગગલ હા. માનચંદ મેઘજ શા. માવજી પીતાંખર હા. વીઠેલ વીરજી સંઘવી મેઘજી સુંદરજી હા. સવજી કરશન શા. દીપચંદ કુશળચંદ સંઘવી વીરચંદ ઝવેર શા. ધનજી સવાગણુ હા. ત્રીલાવનદાસ પ્રાગજી શા. હીશ જસા હા. વીઠલ રામજી શા. એાધવજી પીતાંભર હા. વીઠલ શા. નાગરદાસ **ધર**મશી

[७६]

હાથસણી

દાેશી ઠાકરશી માણેકચંદ શા. દુલભછ છવરાજ દાેશી વીરચંદ જીવરાજ

જેસર

વાસા પાનાચંદ કાળા હા. અમરચંદ પાનાચંદ શા. બેચર રામજ

શા. જીઠાભાઇ નેમચંદ શા. હીરાચંદ નાગજી

દેપલા

દાેશી મુળચંદ માલા હા. નાનચંદ મુળચંદ શા. જીવરાજ વનમાળી શા. વછરાજ માેહન હા. નાગરચંદ વછરાજ દાેશી ધરમશી સુળચંદ

ચાેક

જેઠા શા. માહનલાલ તારાચંદ ૧૮૧૬૦૦

ગાંધી ઠાકરશી જેઠા _ હા. મગનલાલ ઠાકર**શી**

લ ંડારીયા

શા. ગુલાબચં**દ** દેવા હા. હઠીચંદ ગુલાબચંદ

શા. વીરચંદ વછરાજ હા. દીપચંદ વીરચંદ

સુરકા–માેટા

શા. કાળા ગગલ હા. પાનાચંદ લલ્લુ**ભા**ઇ શા. રાઇચંદ કાળા શા. વનમાળી લાલચંદ શા. પરમાણુંદ કુંવરજી શા. બેચર જેચંદ હા. પરમાણુંદ શા. ન્યાલચંદ ભાઇચંદ શા. તારાચંદ કાળા

ચમારડી

મહેતા પ્રેમચંદ્ર વીઠલ મહેતા અમૃત**લા**લ જીવન

મહેતા ચત્રભુજ વીઠલ મહેતા કાળીદાસ રાઘવછ હા. ચત્રભુજ

[७७]

પાલડી

શા. તલકચંદ માતીય દ

શા. છાટાલાલ નાનચંદ

ેબાપાળા

ક્રમળેજ

શા. વીરચંદ જીવન શા. બેચર માધવજી

राा. जयर मापन

મેતા દીપચંદ ભાઈચંદ મેતા ધનજ મનજ હા. સુળચંદ ધનજી શા. વીરચંદ નાનજી હા. વનમાળી વીરચંદ

વરતેજ

શા. ખાખુલાલ જીવન

શા. હઠીચંદ ડાયા હા. દેવચંદ હઠીચંદ

શંઘવી જાદવજી પીતાંખર હા. નાગરચંદ જાદવજી શંઘવી સુનીલાલ રતનશી

પંચટાપરા

શંઘવી ના<mark>નચંદ પાેેેેલા</mark> હા. અમુલખ નાનચંદ

વાવડી-માેટી

શાંઘવી પાનાચાંદ પીતાંબર હા. છગનલાલ પાનાચાંદ

શા. હરજીવન લખમીચંદ શા. ગીરધર રગનાથ

આંળા.

શા. હેમચંદ ખીમચંદ હા. લાલચંદ હેમચંદ શા. અમુલખ ત્રીકમછ હા. મુળચંદ્ર રામછ

માેખક્કા

શેઠ જીવા ભીખા હા. અમરચંદ નારણ શેઠ ભવાન જીવા હા. લાલચંદ ભવાન

[७८]

પી પરીયા

શા. માહનલાલ દેવચંદ શા પ્રેમચંદ રણુછાડ

શા. એાધવજી એાઘડ શા. વનમાળી દેવચંદ

નવુંગામ (ખડેલી)

વારા રાયચંદ વાલછ શા. ક્રંવરછ માનછ

શા. ગીરધર વાલજી

માેેે પર

શા. તારાચંદ ગાેકળ શા. પાેલા એાધવછ શા. જીવરાજ માધવજી

રતનપર (ગાયકવાડી)

શા. જસરાજ ધરમશી

શા. પ્રેમચંદ વેલચંદ

ગારીયાધાર

પારેખ ખાેડીદાસ લખમીચંદ હા. હરગાેવન ખાેડીદાસ.

પારેખ આહ્યું દજી પાનાચંદ

વડીયા

સંઘવી રાયચંદ ભાણુછ શા. નાગછ પ્રેમછ શા. ભીખા રામજ સંઘવી માહનલાલ કુલચં**દ**

ચાે ગઢ

શા. રાયચંદ હરીચંદ વાસા વદ્ઘભદાસ નરશી શા. અમીચંદ હરીચંદ શા. <mark>ઝવેર ગાંગ</mark>જી શા. ધરમ**શી** દ્વીરાચ[']દ

ધાળા જંકશન

શા. હડીચંદ લલ્લુભાઇ

શા. **અમૃ**તલા**લ** લલ્લુ**ભા**ઇ

કેરીયા (નોંગાળા)

શા. મગનલાલ નાનચંદ શા. નાગરચંદ દલીચંદ શા. ઠાકરશી દેવચંદ

[હહ]

નેાંઘણુવદર

શા. દ્વીપચંદ પ્રાગજી શા. માતીલાલ ડાસાભાઇ શા. ધરમશી જેઠા શા. દીપચંદ કુલચંદ

ચભાડીયા

ગાંધી જેઠાલાલ પરશાતમ હા. મગનલાલ જેઠા શા. વીરચંદ ભાઇચંદ ગાંધી ભાઇચંદ **ભા**છુછ હા. લલ્લુ ભાઇચંદ

કંથારીયા

सबेात बब्ध हरीयं ह

સાેનગઢ

શા. જેચંદ ખુશાલ બ**ે**ટલી

શા. જસરાજ ગીરધર **પરવ**હી

શા. ગાેપાળજી લાલચંદ

ખારા

શા. હરીચંદ બાવા

होरी

મેતા ભવાન વીરજી

રાજપરા

શા. બેચર **માેન**જી હા. માહન બેચર

સાંગાવદર

શા. મગન કુલચંદ

સલાેત સંઘછ જેચંદ **સલાે**ત કુલચંદ સંઘછ નવાગામ (**પાલડ**ી)

શા. ગાંડાલાલ ડાયાલાલ

જીથરી

શા. રથુછાંડ વીઠલ **પછેગામ-નાનું**

શા. દલીચ**ંદ છગન રાજપરા**–ઢમીરજનું

ગાંધી ધનજી ખીમયંદ

બાબરા

શા. જાદવજી ભાષ્યુજી

તરસમીયા

શા. ઝવેર વસ્તા હા. નાનચંદ હેમચંદ

અકવાડા

શા. ભવાન વીઠ્લ

[(0]

નવુંગામ (ગાયકવાડી)

સંઘવી. હરીચંદ નરશી શા. માણેકચંદ ઝવેર

સાહેરતનપર

દેાશી મગન ઝવેર હા. શામજી મગન

સદ્રાવળ

શા. હીરાચંદ હાવા ગાંધી મગનલાલ ગાંડા

કું લણ (ખાખરીયા)

શા. ગંભીર ગુલાખચંદ

સરવેડી

શા. હરીલાલ છગન

છ ં જાવદર

શા. દયાળ **ધર**મશી

શા. રાયચંદ એાઘડ

સમઢીયાળા -(ભાજવદર)

શા. હરજીવન જીવરાજ

શા. રતીલાલ મગનલાલ

માતીસરી

શા. માેતીચંદ લવજ હા. તારાચંદ જીવણ

માનગઢ

શા. મુળચંદ જેઠા

મહડા

શા. કુલભજ પ્રાગજી

[29]

पुरवर्णी A

શ્રી દેશાવરી તાલુકા અને તેમના તાળાના ગામાની યાદી. પાલીતાણા તાલુકાે અને તેના તાળાના ગામા

		_			
૧	પાલીતાજુા	ર	ઘેટી	3	આદપર
४	લીલી વાળ	પ	દુધાળા	Ę	નાનીમાળ
હ	જાલવદર	4	ચાંડા	Ė	ચાંમલ
૧૦	સારીંગપર	૧૧	ડમરાળા	૧૨	ટીંબા
૧૩	સાંઢખાખરા	१४	માતીસરી	૧૫	માળીયા
१६	પાંચપીપળા	৭৩	પરવડી	१८	નવુ:ગામ
१५	ખાેડવદ રી	२०	વીરડી	ર૧	એ લા
२२	વેળાવદર	ર૩	પારડી	२४	ચારાેડીયા માેટું
રપ	ગા રી યા ધ ર	२६	પાંચટાેેેબરા	રહ	રતનવાવ
२८	ચારાેડીયાં–નાનું	ર÷	માંગુકા	30	આ ણું દ પર
39	પીપળીયા	૩૨	વાવડી–નાની	33	કાચરીયા
38	સુરનિવાસ	૩૫	સુરવિવાસ	36	વાવડી–માેટી
૭૯	ભમરીયા	3८	માંડવી	36	માનપર
۷o	પાનસડા	૪ર	ખારડી	४२	પાનસડા–જાળીયા
83	વાળુકડ	४४	પીથલપર	४५	જાળીયા–ખારાવાળુ
४६	રાથુપરડા	४७	વડીયા	४८	માનગઢ
86	સુરનગર	૫૦	આકાેલાળી	પ૧	જમ ુવા વ
પર	રતનપર	પ૩	જાળીયા	૫૪	ભંડારીયું–
-	.		5.		ઢાકલવું
	સે જળીયા		લાંચ ડા	પછ	રાજથળી–માેટી
чረ	ખીજકીયા	પ૯	માેખડકા	६०	માલપરા
६ १	ભા રાટી ળા	६२	ર ંડાળા	£3	લુ ં ડરખુ ં
ŧ٧	સગારપર્	६५	પીપરડી	६ ६	ભાદાવાવ

[(2]

¢ ७	લુવારવા વ	46	જાં ખવાળી	६८	સાેનપરી
90	પાણીયાળી-નાની	ા	ભુતી યું	૭૨	અહીડા
છર	પાણીયાળી–માેટી	७४	માંડવ ડા	૭૫	લાખાવાડ
७६	માઇધાર	७७	લાં પાળી યા	હ્ટ	મેઢા
૭૯	ઠાડચ	८०	રાળગાંન	૮૧	રાજ પરા
૮૨	સાજણાસર	٤ 3	થારાળી	۷ ۷	રાજથળી–નાની
૮૫	ગરાજીયા	८६	ડુ ંગ ૨૫૨	୯७	ગરાજીયા–નાર્નુ
66	રાહી શાળા	८ ६	વડાળ	60	પાંહેરીયા
૯૧	ભ ંડારી યા	૯૨	સાતાનાનેસ	6 3	બાદા નાને સ
68	વીજાનાનેસ	૯૫	સેવડીવદર	८६	વીરપર
৬৩	જાળીયું.–	66	ગણુધાળ	૯૯	હાથસણી
	(કાયાજીનું)				
900	અ યાવેજ	૧૦૧	સનાળા	१०२	ચીરાેડા
१०३	રાજપરા	१०४	દેપલા	૧૦૫	કાંત્રાળી
૧૦૬	સમઢીયાળા	૧ ૦૭	સાતપડા	१०८	સાતપડા
	(ઉંડનું)				(સમઢી પાળા)
૧૦૯	જાળીયા	१९०	દેદરડા	૧૧૧	કં જરડા
	માનાભાઇનું				
૧ ૧૨	ગ ણે શ ગ ઢ		રૂપાવટી		મેસણુકા
૧૧૫	સાપપર		સરવેડી		પાડાપાછુ
૧ ૧ ૮	.•		સરકડીયા		સમઢીયાળા
૧૨૧	-3		ખાખ રીયા		નેાંઘણુવદર
૧૨૪	હ ો ાલ	_	નેસડી		ભા લવાવ
૧૨૭	ખારા	૧૨૮	ગું દરઘુા	१२५	ખીજઙીયું∸ લાઠીયાનું
930	કું ભણ	૧૩૧	ખ ડેલી	૧૩૨	જસપરા
		૧૩૪	ચાક	૧૩૫	મારસુપ થુા ં
१३६	પછેગામ–નાવું	૧૩૭	ધામેલ	૧૩૮	હુ ંઢસ ર

[<3]

૧૩૯ <mark>ઝુઢ્</mark>યુા ૧૪૦ પીંગળી ૧૪૧ હીપાવડલી ૧૪૨ અખતરીયા ૧૪૩ ઠળીયા ૧૪૪ જેસર ૧૪૫ રા**થુપરડા ૧૪૬** રાર્થું ગામ ૧૪૭ પા ૧૪૮ ઝડકહ્યુ**ં ૧૪**૯ છાપરી**યા**ળી

ભાવનગર તાલુકાે અને તેના તાબાના ગામાે.

૧ ભાવનગર ૨ વરતેજ ૩ કરદેજ ૪ કમળેજ ૫ તરસમીયા **૬ અકવા**ડા ૭ વા**લુક**ડ

સીહાર તાલુકા અને તેના તાળાના ગામા.

૧ સીહાેર ર વડીયા ૩ ઉસરડ ૪ છથરી પ સુરકા-મે!ટા ૬ સાેનગઢ ૭ સુરકા–નાના ૯ જાં ખાળું ૮ કાજાવદર ૧૨ પાંચપડા ૧૦ મઢડા ૧૧ કનાડ ૧૩ પીપળીયા ૧૪ પાલડી ૧૫ ઉખ૯લા ૧૭ માંડવાળી–નાની ૧૮ ટાજા ૧૬ નવુંગામ ૧૯ ખાશી ૨૦ ગું દાણાં ૨૧ લવરડા ૨૨ સરકડીયા ૨૩ વાવડી २४ राजभरा ર૭ આખલક २६ वरस ૨૫ સખવદર ૩૦ પાલડી -નાની ૨૯ અગીયાળી ર૮ થાેરાળી ૩૩ રખારીકા ૩૧ દેવગાણા ૩૨ ભડલી उ४ भरक्डी ૩૫ છારડી ૩૬ ધ્રુખકા કળ જાળીયું (દાદભાનું) ૩૮ ખાંટડી ૩૯ ભીકડા ૪૦ ખાે ખરા-માટા ૪૧ ખાંખરા-તાના ૪૨ સમઢીયાળા (પાંજરાપાળનું)

મહુવા તાલુકા અને તેના તાળાના ગામા.

૧મહુવા રસથરા ૩ નઇપ

[<8]

૪ ભાદ્રોડ	પ એાથા	६ ખુંટવડા –નાના
૭ ખારી	૮ મેહ્યુપર	૯ દુદાણા
१० तरेड	૧૧ ચુ [*] દરડા	૧૨ ચુણા
૧૩ છાપરી	૧૪ તલગાજરડા	રંપ અખતરીયા
१६ भरेड	૧૭ માળીયા	૧૮ ભા~~ચુ~~વ ડ
૧ ૯ સમઢીયાળા	૨૦ ખી લાડા	ર૧ રાભડા
રર નેસવડ	૨૩ ઉમણી ય વદર	૨૪ તાવેડા
ર૫ કું ભણ	ર ૬ ૬ધા ળા	ર૭ ભાદરા
ર૮ શુંદરડી	ર૯ માેભીયાણા	૩૦ ખાંભણીયા
૩૧ રામપરા	૩૨ કંડાસ	૩૩ હુંગર
૩૪ ગાેવીંદડી	૩૫ ખેરાળી –મે ાટી	૩૬ રાજુલા
૩૭ ત રે ડી	૩૮ કંટાસર	૩૯ ચાેકવા
૪૦ અગદાણા	૪૧ કલમાહર	૪૨ ઊંઢડા
૪૩ કેાટીયા	૪૪ વાવડી	

કું ડેલા તાલુકા અને તેના તાળાના ગામા.

૧	કુ [ં] ડલા	ર	ધારગણી	3	ચલાળા
8	ચરખા	ય	સી મરણ	Ę	જીરા
૭	ભેમાદરા–નાનું	4	ભુવા	E	જીનાસાવર
9 0	લે સવડી	૧૧	આંબા	૧૨	સલડી
१३	જા [ં] સુડા	૧૪	પાડરસીંગા.	૧૫	ખારા
9;	ભેં સાણા	१७	બા ડીયા	१८	કુતાણા
१८	ભાેરીંગડા ભારોંગડા	૨૦	કાંકચ	૨૧	ઇગાેરાળા
२२	મેં કડા	२ 3	પીપરડી	२४	પ્રીકાદ
ર પ	ઘાળા	२६	હીપાવડલી	રહ	આંસાે કર
२८	ભમાદર!–માે <i>હુ</i> ં	ર૯	સેલગુા	30	વીરડ્ડી
૩ ૧	કરી	૩ ૨	જેળદ	33	વાં સીયા ળી

[८५]

3४ वंडा ૩૫ પીયાવા ૩६ પીઠવડી ૩૭ ઝી[•]ઝુડા–માેટા ૩૮ ગા**ધ**કડા ૩૯ ખાંભા ૪૦ ઝીંઝુડા–નાના ૪૧ ખડસલી ૪૨ છાપરી ૪૩ હાડીડા ૪૪ વીજપડી ૪૫ ભમર ૪૬ રાજીલા ૪૭ દેાલતી ૪૮ **મેરી**યાણા ૪૯ બારાળા ૫૦ લેાંદ્રી પ૧ કાેટડા પર **અ**વાડી પંક ખાલપર ૫૪ ભટવદર પપ પાંચતળાવડા પદ રાજકાટ નાનું ૫૭ સનાળીયા પ૮ વાવેરા પ૯ ધારેસર **૬૦ લીલીયા–માેટા ૬૧ માળીયા.**

વળા તાલુકા અને તેના તાબાના ગામા.

૧ વળા ર કલ્યાણપર ૩ લાખણકા ૪ વેળાવદર ૬ હળીયાદ પ કાનપર ૭ માેાથપર ૯ નવુંગામ (સરકારી) ૮ રતનપર ૧૦ ઇંટાળીયા ૧૨ પીપરીયા ૧૧ પીપ**ળી**યા ૧૩ ભાજપરા ૧૪ મેવાસા ૧૫ ધરાઇ ૧૬ ભાેરણીયા ૧૭ રંગપર ૧૮ જલાલપર ૧૯ શાપર

ઉમરાળા તાલુકાે અને તેના તાબાના ગામાે.

૧ ઉમરાળા	ર તરખાળા	૩ રાજપીય ળા
૪ ટીંખી	પ ધાળા–ગામ	է ધાળા જ ંકશન
૭ ચાેગઠ	૮ ચમારડી	૯ ચભા ડીયા
૧૦ સમઢીંયાળા	૧૧ અલમપર	૧૨ ઇશ્વરીયા
૧૩ વીરડી	૧૪ બાેસડવા	૧૫ ભાજાવદર
૧૬ હડમતીયા		

[< \ ]

પછેગામ તાલુકા અને તેના તાળાના ગામા.

૧ પછેગામ ૨ કંથારીયા ૩ હડમતીયા ૪ સાંગાવદર ૫ લીંબડા ૬ નવુંગામ ૭ રાજપરા ૮ જાલીયા ૯ દુધાધાર ૧૦ કેરીયા ૧૧ સાડારતનપર

तणाळा तालुड़े। अने तेना तालाना गाभा.

ર ગાેરખી ૩ દેવલી ૧ તળાજા ય તલસરા ૬ પાવડી ૪ પાદરા ૯ વાવડી ૮ કુલસર ७ सभवहर ૧૧ કું ઢેલી ૧૦ દેવળીયા ૧૨ ભાલર ૧૩ ખંઢેરા ૧૪ દકાના ૧૫ ટીમાણા ૧૬ સેલાવદર

અમરેલી તાલુકા અને તેના તાખાના ગામા.

૧ અમરેલી ૨ પીપરોયા (શેખનું) ૩ મતીરાળા ૪ ખીજડીયા ૫ પીપરોયા (માળવીયાનું) ૬ લવારીયા ૭ અકાશુ ૮ દેવળીયા નાનું ૯ શેડુભાર ૧૦ વરસડા ૧૧ માચીયાળ–માેડું

ચીતળ તાલુકા અને તેના તાબાના ગામા.

૧ ચીતળ ૨ ભીલડી ૩ સારીંગપર ૪ લુણકી ૫ વાસાવડ ૬ પીપરાયા–ભીમાણીનું ૭ બાબરા ૮ વાંડલીયા ૯ **દે**વળીયા–માેડું ૧૦ દેવગામ ૧૧ લીલવળા ૧૨ લાખાપાદર ૧૩ સમઢીયાળા ૧૪ ધરાઇ

[69]

ખગસરા તાલુકા અને તેના તાળાના ગામા.

૧ ખગસરા

ર ભાડેર

ઘાઘા તાલુકાે અને તાબાના ગામાે.

૧ ઘાઘા

ર કાેળીયાક

૩ હેાઇદડ

૪ લાડી

પ પડવા

૬ કરેડા

૭ ખડસલીયા

૮ લાખ**ણ**કા

६ रतनपर

રંઘાળા વિગેરે તાલુકા અને તેના તાબાના ગામા.

૧ રંધાળા

ર ભુતીયા

૩ ગાંગાવાડા

૪ દેવલીયા

પ ગઢુલા

૬ પાંચતળાવડા

૭ જરીયા

૮ સણાસરા

૯ ઇધરીયા

૧૦ ધાેેલરામા

૧૧ રેવા

૧૨ વાવડી(ગજાભાઇની)

૧૩ પી પરાળી

૧૪ કેરીયા

૧૫ માલપરા

૧૬ રાજપીપળા

ખુંટવડા તાલુકા અને તેના તાબાના ગામાે.

૧ ખુંટવડા

ર કીકરીયા

उ राजावहर

૪ ગાેરસ

પ મારગી

૬ થારાણા

૭ બાેરડી

૮ કાળીલા

૯ વડાળ

૧૦ સાંગાણીયા

૧૧ સેદરડું

ઉ**ના તા**લુકાે અને તેના તાખાના ગામાે.

૧ ઉના

૨ ફાડમર

૩ **વડવીયાણા**

૪ દીવ

દાઠા તાલુકાે અને તેના તા**ળા**ના ગામાે.

૧ દાઠા

२ वासर

૩ તલી

૪ સેજીયા

ય બાેડકી

૬ ગાધે**સર**

૭ જાગધાર-નાની

૮ બાેરડી

૯ લીલવણ

[(( ]

૧૦ જાગ**ધાર–મે**ાટી ૧૧ રાણીવાડા ૧૨ કાટકડા ૧૩ ભાટકડા ૧૪ લેાંગડી ૧૫ લેાંઇગા ૧૬ કુંડવી ૧૭ બારડી ૧૮ ભાગુડા ૧૯ ખારડી ૨૦ પાદરગઢ

ઘાઘાબારા તાલુકાે અને તેના તાબાના ગામે!. (તાલુકા ત્રાપજ દીએાર જસપરા વિગેર)

તાલુસા	૨ સાણાેદર	3	ભ ંડારીયા
રાજપરા	પ વાવડી	ę	નાગધણીબા
પાંચપીપળા	८ त्रापक	E	બાર લા
પીયરલા	૧૧ સથરા	૧૨	જસપરા
અલંગ	૧૪ મણાર	૧૫	શાચીયા
માેરચ ં ડ	१७ క్రకిక	१८	મીડી વીરડી
ખદડપર	૨૦ દીએાર	૨૧	હમીરપરા
ચુડી	ર૩ લાકડીયા	२४	સાખડાસર
બા બરીયાત	ર૬ બેલા	૨૭	સમઢીયાળા
નેશીયા .	ર૯ ભદ્રાવળ	30	ભારાેલ <u>ી</u>
	રાજપરા પાંચપીપળા પીપરલા અલંગ મારચંડ ખદડપર ચુડી બાબરીયાત	રાજપરા પ વાવડી પાંચપીપળા ૮ ત્રાપજ પીપરલા ૧૧ સથરા અલંગ ૧૪ મણાર મારચંડ ૧૭ કુકડ ખદડપર ૨૦ દીઓર ચુડી ૨૩ લાકડીયા આબરીયાત ૨૬ બેલા	રાજપરા પ વાવડી દ પાંચપીપળા ૮ ત્રાપજ ૯ પીપરલા ૧૧ સથરા ૧૨ અલંગ ૧૪ મણાર ૧૫ મારચંડ ૧૭ કુકડ ૧૮ ખદડપર ૨૦ દીઓર ૨૧ સુડી ૨૩ લાકડીયા ૨૪ બાબરીયાત ૨૬ બેલા ૨૭

ઝાંઝમેર તાલુકાે અને તેના તાળાના ગામાં.

૧ ઝાંઝમેર	ર ઉંચડી	૩ પીથલપર
૪ મેથળા	પ ગઢુલા	૬ કેરાળા
૭ પ્રતાયપરા	૮ વેનેકરા	૯ રાજપરા

સાંગાણા-કામળાલ તાલુકા અને તેના તાબાના ગામા.

૧ સાંગાણા જુના	ર સાંગાણા નવા	૩ પસવી
૪ છાપરી, નવી	૫ છાપરી જીની	૬ હાજીપર
૭ ધાણુા નવા	૮ ધાણા જીના	૯ સાખડા સ ર
૧૦ કામળાલ જીની	૧૧ કામળાલ નવી	

